

בס"ד

חז"ל

ערב חג הפסח
י"ד ניסן תשפ"ב

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידיית

אחדן היאל ואדי ציקד מסובים יחד להתועדות חסידיית

וכאן הבן שואל
מי ידאג לבן
החמישי?
צדור דעיונות
מכוננים ממכתביו
הכלליים של הרבני
מלובביץ זי"ע
לחג הפסח

בס"ד אני בקרוב

האמונה הגואלת
הרב אייל סלמן,
מ"מ הרב הראשי
של שידות בתי
הסוהר, בראיון
מיוחד על האמונה
שימחזיקה אותנו
בתוך המיצרים

סדרת ספירת העומר
עם הרב אייל ורד
על החסד
שזקוק לגבורה

הרב חיים שלום
דייטש על עסקת
החליפין של היהודי
הפשוט עם האדמו"ר

חשקיעים
באמונה
אקונומיה אלק

אל תבנו על האפיקומן תבנו עלינו

חייגו 072-3951096

200,000 ₪
השקעה למשך 3 שנים

בטוחה
נדל"נית

ערבות חברה
לנספי ההשקעה

יחיד 10 ₪
חוויה משפחתית במחיר מיוחד! 40 ₪

פסח ישראלים עם אשכולות!

הצטרפו לטיולים ופעילות משפחתית מהגולן ועד אילת! חוה"מ פסח, ימי ראשון-שלישי, ט"ז-י"ח ניסן, 17-19.4.22

טיולים משפחתיים

הטיולים יצאו בשעות: 10:00, 13:00

מרחב ירושלים

- חלום יעקב בבית אל**
 - מרכז סיוור ולימוד הרי גופנא
 - "קול ברמה נשמע" נבי סמואל
 - מרכז סיוור ולימוד ראשית ירושלים
- פטרה של ירושלים**
 - מרכז סיוור ולימוד עיר דוד
- בדרך אל העיר**
 - בית ספר שדה שער הגיא

איזור המרכז

- הצנירים בקדומים**
 - מרכז סיוור ולימוד שומרון
- ארץ אלף המערות**
 - מדרשת הדרום
- בורות ובארות**
 - בהדרת מדרשת חברון
- על שפת עמק איילון**
 - מרכז סיוור ולימוד בשבילוד
- ציונות וטבע בגבעות מר**
 - מרכז סיוור ולימוד ציוני דרך

פצילות משפחתית בגוש עציון

- בעקבות עולי הרגל**
 - המדרשה לידע המקדש
- בשעות 14:30, 13:00, 11:30, 10:00

איזור הצפון

- פארק לב הגולן**
 - מרכז סיוור ולימוד קשת יהונתן
- שלושת הגבולות**
 - מדרשת הגולן
- מסתורי הגליל**
 - מרכז סיוור ולימוד אורות הגליל
- משמר הירדן הישנה**
 - מרכז סיוור ולימוד ראש פינה
- מעה, חרוב ומעיין בפקיעין**
 - מרכז סיוור מורשת הגליל העליון
- עכו פנים רבות לה**
 - מרכז סיוור ולימוד גליל

רום הגלבע

- מרכז סיוור ולימוד גלבע מעיינות
- הגשרים התלויים**
 - מרכז סיוור ולימוד בשבילנו

איזור הדרום

- בתרונות רוחמה**
 - מרכז סיוור ולימוד בית מוריה
- מסתורי הגשרון**
 - מרכז סיוור ולימוד אל ארצי

לפרטים מלאים והרשמה:
www.eshkolot.org

אשכולות ובנק הפועלים מזמינים אתכם

לפסטיבל טיולים בהדרת מורי דרך בחול המועד פסח!

ימי ראשון-רביעי, ט"ז-י"ט ניסן, 17-20.4.2022

סיורי יום בשעות: 10:00-13:30

- פארק המעינות**
 - בהדרת מרכז סיוור ולימוד שומרון
- רמת הנדיב**
 - בהדרת מרכז סיוור ולימוד מורשת הגליל
- נחל השופט**
 - בהדרת מרכז סיוור ולימוד גליל
- כרמילה ההר הירוק**
 - בהדרת מרכז סיוור ולימוד הרי גופנא
- מסביב לתחנה הישנה בירושלים**
 - בהדרת מרכז סיוור ולימוד עיר דוד
- סיוור למזכרת בתיה**
 - בהדרת מדרשת חברון
- אל סודות הקניון האדום**
 - בהדרת מרכז סיוור ולימוד אל ארצי

סיוור ערב בשעה 18:00

- ימי ראשון ושלישי**
 - אל מושבת הברון: סיוור בזיכרון יעקב
 - בהדרת מרכז סיוור ולימוד בשבילנו
- ימי שני ורביעי**
 - עיר על הר: סיוור בעיר חיפה
 - בהדרת מרכז סיוור ולימוד גלבע מעיינות

לפרטים מלאים והרשמה: www.eshkolot.org

היישוב היהודי בחברון מזמין:

חוגגים פסח

בחברון

ימים שני ושלישי י"ז י"ח בניסן ב'ג' דחוו"מ פסח 18-19.4
עליה המונית למערת המכפלה, אולם יצחק פתוח!

יום שני י"ז ניסן 18.4 | 14:00 מופע חג ענק עם הזמרים:

- **חיים ישראל**
- **ביני לנדאו**
- **מוטי וייס**
- **אלייצור**
- **הראל טל**

■ מנחה: יהודה רוזנפלד

סיוורים באתרי היישוב היהודי בחברון | הפעלות לילדים | הצגות, ושחקני רחוב

יום שלישי י"ח ניסן 19.4
5:45 הודו | 06:20 הלל בשמחת חג וכלי נגינה
עם הרב שמזאל אליהו | לפני התיבה יעבור הרב אוריאל סעייד

אשירה ואזמרה לך:

מיצג חוויתי רב חושי בחברון
לפרטים: 02-9965333

ניתן להגיע עם רכבים פרטיים חניון רכבים ענק בקרית ארבע יעמוד לרשות המבקרים מערך הסעות משודרג מחנויני הרכבים הפרטיים עד למערת המכפלה, ההסעות הלוך חזור ללא עלות.

מוקד הזמנת הסעות ארצי 029965333 \ www.hebron.org.il

16.00 ₪

הסעות מירושלים ללא צורך בהרשמה
אוטובוסים ישרים למערת המכפלה!
קו 201 - חוה"מ ימים ב', ג' 9:00 - 16:00 מחברון; 11:00 - 21:00
חניון טדי סמוך לגשר מלחה כרטיס הליך ושוב

אולם יצחק פתוח | הפרדה מלאה הכניסה חופשית | כל האירועים הדרכים והסיוורים בתיאום ובאבטחת כוחות הביטחון

במסח פצה מטיילים בקדומים

בואו להכיר את שבייל קדומים החדש!

טיול מודרך למשפחות בהדרכת מדרשת שומרון וותיקי קדומים
סדנאות יצירה לילדים בפארק הצנירים

יום א', חול המועד פסח, ט"ז בניסן 17.4

מסלולים לבחירה:

משפחתי עם ילדים קטנים: מאוריעד לפארק הצנירים, כ- 3 ק"מ
מיטיבי לכת: מאוריעד לאתר הארכיאולוגי (ליד חניית משכן מאיר) כ- 6 ק"מ
מטיילים עצמאית ללא הדרכה

שעות סיור מודרך:

מיטיבי לכת בשעה 10:00 | **משפחות** בשעה 10:30 ובשעה 13:30

עלות: יחיד 10 ש"ח משפחה 30 ש"ח

השתתפות בסדנא יצירה בלבד בפארק הצנירים - 5 ש"ח לילד
בסיור המודרך מספר המקומות מוגבל.

עמדת רישום, חניית רכבים ויציאה למסלול באוריעד.

שאטל יסיע לחניית כלי הרכבה באוריעד מנקודות סיום הסיור המודרך.

למטיילים עצמאית במקטע "פארק הצנירים-אוריעד" יש להודיע למוקד 097928665

אלה פרי | סטודיו יער

כל המידע על הפסח
באתר המועד

לפרטים נוספים: מיכל כהן 054-2200612

החופש לצאת לטייל

גם בפסה, חברי מכבי נהנים מסטנדרט חדש של רפואה דחופה

מוקדי רפואה דחופה
ונשים עם מומחי מכבי

פריסה ארצית רחבה לטיפול
וייעוץ עם מומחי מכבי
בשעות הערב, בסופי שבוע
ובערבי חג

מכבי RED
רפואה דחופה קרובה אליך

רשת רופאים לרפואה דחופה
קרובה אליך במקרים של גוף זר,
חתך, או חבלה וכן רפואת נשים
דחופה, באפליקציית מכבי

מכבי

קבוצת הבריאות הטובה בישראל

יש קופות חולים ויש מכבי *4535

מוגש כמידע לחברי מכבי

מאה שיחות חברים עם מיני האהוב מחכות לכם נעת באתר 'קרב אליך'

דיקר הולכות והיא נוש לפושטים את האדם צבאים מחולקות קלות, לאדם נופל קורבן לנסיבות החיים או לאיזה שהיא עולה לידו. חידוש האמונה והאמן שאנחנו מקבלים בפסח, מספר לנו שאנחנו לא לבד.

לשאל ולהקשיב כמו ילד

מבינים ש"והגדת לבנך" בא לומר שנספר על יציאת מצרים לילדינו ולמשפחתנו. אם היינו מנסים לחשוב עוד צעד, ושואלים מה יעשה מי שאינו בעל משפחה לעת עתה, או שהילדים לא מסכים איתו לסדר מסיבה כזאת או אחרת, כנראה שגם אנחנו לא היינו פוטרים אותו מ"והגדת לבנך". מן הסתם, היינו אומרים שאדם כזה אמנם לא יספר לילדיו, אבל ידבר עם מי שנמצא איתו - אשתו או חבריו - על סיפור יציאת מצרים. לעומת זאת, אם היינו ממשיכים לשאול - מה יעשה מי שיושב לגמרי לבד בליל הסדר? כנראה שכולנו היינו אומרים - מה יש לו לעשות? היהודי פטור לגמרי!

למעשה, התורה לא מקבלת את המחשבה הזאת. ההלכה אומרת שגם אדם שיושב לבד, עדיין צריך לקיים כלפי עצמו את החיוב של "והגדת לבנך". אפילו יהודי שהוא פרופסור לסיפורי יציאת מצרים או תלמיד חכם שכתב סדרת ספרים על עשר המכות, לא פטור מלספר לעצמו על יציאת מצרים. על כך נאמר בהגדה: "ואפילו קלנו חכמים, קלנו נבונים, קלנו זקנים, קלנו יודעים את התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים".

נראה לי שמההלכה הזאת יוצא בכיור, שהתורה מכירה בכך שיש בתוכנו פנימה ילד כזה שמחכה לשמוע סיפורים. הוא לא דווקא מצפה לרעיונות שעומדים ברומו של עולם. מתוך נתינת אמן מלא, הוא מאזין בתמימות ובכנות, ומבקש לחדש את הקשר של האמונה בנוכחות של ה' יתברך בעולמנו. הנוכחות שממלאת כל יום ויום וכל פרט ופרט מחיינו. עצם הידיעה שהנוכחות של ה' מוחשית וקיימת, מוציאה אותנו לחירות. עיקר העצבות והייאוש שפוגשים את האדם נובעים ממחשבות קשות, שאדם נופל קורבן לנסיבות החיים או לאיזה שהוא גורל עיוור. חידוש האמונה והאמן שאנחנו מקבלים בפסח, מספר לנו שאנחנו לא לבד. כמו כל ילד שלא אוהב להישאר לבד, הילד שבתוכנו רוצה להרגיש ולדעת שיש מי שמשגיח. אז "והגדת לבנך" אומר לנו, לדבר לילד שבתוכנו. כמו שמדברים אל ילד בסיפור ובדיבורים פשוטים, כך הוא גם עיקר הצינוי על ליל הסדר. גם החכם הכי גדול צריך להשתמש בטכניקת הסיפור, ולהקשיב כמו ילד.

חברים! אני מקווה שעד כאן שיווקתי בצורה טובה את סדנת הילד הפנימי בליל הסדר... האמת היא שהרעיון הזה עוד יותר רחב, כי לכל אחד יש בתוכו גם את הילד ששואל, וגם את המספר שעונה את השאלות. הדרך של שאלה ותשובה מכינה את הדרך לסיפור. השואל מעורר את הגירוי והעניין להתחיל בסיפור, ולכן קבעו חכמים בהגדה את ארבע השאלות "מה נשתנה", כהקדמה לסיפור יציאת מצרים.

כולם היו בניו

בערב החג אנחנו עוד תחת הרושם של יום ההולדת של הרבי מלובביץ', שדאג בצורה לא רגילה לכל העניין של "והגדת לבנך". רבבות עמך בית ישראל, שהוריהם שכחו או לא קיימו את המצווה לספר לדור הבא, קיבלו דרך הרבי את המתנה המופלאה של "והגדת לבנך".

אפשר לומר כל מיני תיאורים ושכחים על הרבי, אבל בהקשר הזה חשבתי שאפשר לומר על הרבי את הביטוי 'כולם היו בניו'. הרבי פעל ללא הפסקה כדי שכל כך הרבה רבבות ילדים יהודים ישמעו את סיפור האמונה, לא משנה באיזה גיל הם אותם ילדים, ולאור דברינו, גם בני תשעים הם עדיין ילדים - אידישע קינדער. שליחי הרבי עורכים סדרים בכל פינה בעולם, ומספרים לאותם רבבות ילדים את הסיפור שראוי לשוב ולספר בכל שנה ושנה, כדי לטעת מחדש את אור האמונה ואש האמונה בלבבות.

מעניין, שדווקא הרבי היה אחד כזה, שישב לבד, ושאל את עצמו את השאלות בליל הסדר. לרבי אמנם לא היו ילדים משלו, אבל בעצם כולם היו בניו. כל אלה שלא היה מי שיספר להם, מקבלים שפע של אמונה מהסיפור שהוא היה מספר לעצמו. כמו שאבא יהודי דואג לבנו האהוב, כך דואגים שליחי הרבי לכל ילדיו של ה' יתברך בכל העולם כולו. חג שמח!

שלום חברים! לכבוד חג הפסח הבא עלינו לטובה, כדאי לנו לזכור שאחד השמות של החג הוא "חג החירות". יש לנו אפשרות לצאת מהמצרים של החיים ולהיות מי שאנחנו באמת. פעם אחת בשנה, יש לנו הזדמנות להזכיר לעצמנו שאנחנו בני חורין. רבי נחמן מדבר על כך שכאשר בן אדם שרוי בעצבות ומרה שחורה, הוא בעצם בגלות ושעבוד, וכאשר הוא בשמחה זהו מצב של יציאה לחירות. בלילה המיוחד של ליל הסדר, אנחנו זוכים לשמחה גדולה, וממילא גם לחידוש האמונה. הלילה הזה הוא ראש השנה לאמונה, או אולי יותר נכון ראש השנה לחידוש האמן. זהו הזמן להתמלא אמן בקב"ה, בנפלאותיו וברוב חסדיו, ובהשגחתו הפרטית על כל אחד מאתנו.

ואפילו כולנו ילדים

ליל הסדר, הוא זמן של הילדים. למען האמת, לכל אחד מאיתנו יש בתוכו ילד פנימי כזה, שמחכה גם הוא בליל הסדר שיספרו לו על יציאת מצרים. הוא פותח זוג עיניים גדולות, ומצפה שידברו אליו בשפה שלו. הוא מחכה שיחדשו את האמן בו, ויעזרו לו לחדש את האמן והאמונה שלו בה'. היחס בין אמן לאמונה הוא כמו היחס בין אור לכלי. האמונה היא התוכן, האור, ואילו האמן הוא הכלי שמאפשר לקבל את האמונה. אם תשאלו על הרעיון של הילד הפנימי שבתוכנו, שהוא נשמע כמו רעיון מודרני חסר בסיס, ובכלל איפה מופיעים דברים כאלה במקורותינו, התשובה די פשוטה. בסופו של דבר, את כל החיוב לשבת ולספר לילדים שלנו את סיפור יציאת מצרים בליל הסדר, למדו חכמים מהמילים של התורה: "וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר: אִם הֵינִי קֹרְאִים פֶּעַם רִאשׁוֹנָה אֶת הַפֶּסַח הַזֶּה בְּצוּרַת תְּמִימָה - בְּלִי לַחֲכִיר אֶת הַפְּרִשׁוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁבִּעַל פִּה וְאֵת פְּסִיקַת הַהֲלָכָה, הֵינִי

המקום שלך לצמיחה רוחנית בישיבה שילוב מיוחד של העמקה בתורה וזבקות חברים

- ליוי והכונה מהרמ"ם
- קשר אישי עם ראש הישיבה הרב מיכה הלוי
- לימוד נמרא בעין והעמקה
- אווירה משפחתית ונעימה

לתיאום הנעה לשובש שמחה 055-5693324

בר מים היברידי

גם טכנולוגיה מתקדמת גם מתאים לשבת!

גל אורן לדורטס BSD

מתקדמים ביוקרה. מתקדמים בטכנולוגיה. מתקדמים באיכות.

אפיקים
טכנולוגיית מים מתקדמת

מוקד הזמנות: **077-996-7703**

העושה
מפירות
החסד

חסד
וגבורה

הרב
אייל ורד

שתי המידות הללו - חסד וגבורה - הולכות תמיד יחד, אך הסדר כאן הוא חשוב.

ראשית הצירים היא החסד. את ליל הסדר אנחנו פותחים בקריאה: "כל דכפין ייתי ויכול, כל דצריך ייתי ויפסח". כלומר, כל רעב יבוא ויאכל, כל הצריך יבוא וישתתף בקרבן הפסח.

(אגב, הערה מעניינת וחשובה בפני עצמה יש כאן: לפני שמציעים לאדם לקיים מצווה כל שהיא, בודקים קודם כל שהוא אינו רעב...)

התחלת החירות שלנו נעוצה באברהם אבינו, עמוד החסד, וכך גם ראשית המידות ותיקון המידות היא מחסד. והמשמעות העמוקה של חסד, היא היכולת של האדם לצאת מעצמו לעבר הזולת.

זו ראשית החירות - היציאה ממצרים שאינם אלא אני עצמי. כמה יפה כתב הרב קוק: "האדם צריך להחליץ תמיד ממסגרותיו הפרטיות, הממלאות את כל מהותו, עד שכל רעיונותיו סובבים תמיד רק על-דבר גורלו הפרטי, שזוהו מוריד את האדם לעומק הקטנות, ואין קץ ליסורים גשמיים ורוחניים המסובבים מזה. אבל צריך שתהיה מחשבתו ורצונו ויסוד רעיונותיו נתונים להכללות, לכללות הכל, לכללות העולם, לאדם, לכללות ישראל, לכל היקום. ומזה תבסס אצלו גם הפרטיות שלו בצורה הראויה".

אם כך, תנועת החסד היא המחלצת את האדם ממסגרותיו הפרטיות שאינן אלא מצרים בדמות חדשה. כך שגם אם יצאנו ממצרים, היא עדיין הולכת איתנו לכל מקום, ואילו עשיית חסד מפרקת את המצרים הללו.

החסד הוא עניין כל כך מהותי, עד שחז"ל קבעו שכל המסגרת של התורה, ראשיתה והסיום שלה - הוא החסד. "דרש ר' שמלאי, תורה

תחילתה גמילות חסדים וסופה גמילות חסדים. תחילתה דכתיב ויעש להם כתנת עור וילבישם, וסופה דכתיב ויקבור אותו בגיא" (ילקוט שמעוני בראשית).

אך החסד הוא רק החזות החיצונית של הדברים, ואילו פנימיות ספירת החסד, על פי המבואר בחסידות, היא מידת האהבה.

פירוש: כאשר עוסקים בתיקון המידות, יש מקום נכבד לשאלה - מאיזה מקום נעשה המעשה? מהו המניע הנפשי המוביל אותו?

אפשר לעשות חסד מכל מיני מניעים: רצון להשפיע, לבלוט, ואפילו תחושת ישות וגאווה שקיימת כאשר האדם 'מתפשט' עוד על פני המרחב וגומל חסדים רבים. לכן בחסידות מדגישים שפנימיות מידת החסד היא האהבה. האהבה לכל יצירי כפיו של הקדוש ברוך הוא מביאה את האדם לרצות לתת להם. זהו מקום מאוד פשוט ונקי. אהבה פשוטה.

אם כך, כל תנועת תיקון המידות מתחילה מן החסד, ומן האהבה, מאברהם אבינו.

זה דבר מאוד יסודי ותשתיתי, מפני שלא רק האדם בנוי על חסד אלא גם העולם בנוי על חסד. לפי רבותינו המקובלים, אחת מסיבות בריאת העולם היא "חפץ הטוב להטיב". כלומר, קיום העולם עומד על חסד, "כי אמרתי עולם חסד יבנה".

זה חידוש לא קטן, מפני שכל חלקי הבריאה - חוץ מן האדם - לא מתנהגים באופן של חסד כלל וכלל. בדיוק

להפך, הבריאה הטבעית כולה מתנהגת בצורה של "כל דאלים גבר", החזק שורד ונוטל וחוטף. כך זה בעולם החי הקרוב אלינו, ובמובנים רבים גם בעולם הצומח. זהו כיוון המשיכה של כדור הארץ.

לעומת זאת, מן האדם נתבע ללכת הפוך מכוח המשיכה הזה ומכיוון התנועה של כדור הארץ כולו - לצאת מעצמו אל עבר הזולת, ובכך הוא מקיים את העולם כולו. כלומר, כל מדרגות הבריאה ההפוכות נועדו כדי לאתגר את האדם הבוחר והחופשי, כדי שיבחר הפוך מהצורה הטבעית של התנהלות העולם ויעשה חסד הנובע מאהבה.

ואכן, במקומות מהם נעדר החסד לחלוטין - לא נותרה זכות קיום. כך אנו מוצאים את סדום נהפכת לחלוטין, ואת נינווה מאוימת בהפיכה. כי החסד הוא הקרקע עליה העולם עומד. בלעדיו - אין קיום.

אך החסד זקוק לגבורה. בדיוק כמו שאברהם זקוק לשרה. לחסד יש נטייה להתפשט לכל עבר, ללא גבולות, ובכך הוא מפסיד את מטרותו. ואילו הגבורה באה להגביל את החסד, ולמעשה לדייק אותו כדי שלא יתבזבז ויאבד.

ירידת גשמים יכולה להיות משל נאה לעניין. הלא היא נקראת בלשון חכמינו "גבורות גשמים". כאשר הגשמים יורדים בעוצמה רבה, המים זורמים בשטף וניגרים על פני האדמה בלי שהספיקו לחלחל לתוכה כראוי.

גבורת הגשמים מייצרת צמצום של החסד, על מנת לדייק אותו ולהפוך אותו לאפקטיבי ומשמעותי.

הגבורה משמעה היכולת להתגבר על הרצון להשפיע לכל עבר ללא חשבון, ומעבר להשפעה מדויקת ומדודה שדואגת שהחסד יגיע למקום שאליו הוא נצרך.

פנימיות ספירת הגבורה היא יראה. ולדרכנו, מדובר ביראה מבוזז. החסד הוא אוצר גדול, אך אם הוא נשפך ללא תכלית הפסדנו אותו.

אמנם היראה מגבילה את החסד, אך בפנים ממשיך לפעם הרצון לתת ללא גבול. ואת הרצון הזה אנחנו מדייקים ומצמצמים - לטובת החסד עצמו.

גם כאן נחזור למשל מעולם המים. ישראל היא ממציות הטפטפות. מהשיבר הגדול של המים הרוצה להשפיע שפע רב, נוצר צמצום בו זורמים מים בעוצמה נמוכה יותר, וחור מדויק נמצא מול הצמח ומטפטף אליו מים בצורה שקולה. במקומות בהם מים הם מצרך נדיר, גבורת החסד הזו היא מצילת חיים. במקום לבזבז מים - הם מנוצלים עד תום, מחלחלים היטב, ומשקים את הצמח עליו הם מופקדים.

חסד וגבורה הן אפוא שתי מידות המאזנות אחת את רעותה. אך זהו איזון מלא עוצמה, רצוא ושוב בלשון חכמי הנסתר. אפשר ללכת בדרך המיצוע מחמת בטלות וחוסר נטייה לאף כיוון, ואפשר ללכת באמצע כי אנו נמשכים לשני כיוונים מנוגדים בו זמנית. העוצמות ההפוכות לא מבטלות זו את זו אלא יוצרות בנפש תנועה של רצוא ושוב: מצד אחד, בוער הרצון להתמסר עד כלות ללא חשבון, חסד שכולו מונע מאהבה. אך בד בבד האדם מצליח לעצור בעצמו את השפע, מתוך יראה פנימית שהחסד היקר לא יושפע לריק.

החסד והגבורה, יד ימין ויד שמאל, שתי התנועות העובדות יחד - יוצרות הרמוניה מופלאה. ועל כך נדבר בספירה הבאה - תפארת.

תנועת החסד היא המחלצת את האדם ממסגרותיו הפרטיות שאינן אלא מצרים בדמות חדשה. כך שגם אם יצאנו ממצרים, היא עדיין הולכת איתנו לכל מקום, ואילו עשיית חסד מפרקת את המצרים הללו

"אתה פתח לו..."

כי חינוך מתחיל מהבית.

לחנך מכל הלב, לשנות תפיסת עולם, להשפיע על דור העתיד
מכללת תלפיות מחנכים באהבה כבר 85 שנה

לסטודנטיות ולכל בוגרותינו בכל מוסדות החינוך בארץ
פסח כשר ושמח!

תואר שני M.Ed.

- בתכניות: • לקיורת למידה ואבחון דידיקטי
- חינוך לגיל הרך • אנגלית כשפה בינלאומית
- תואר שני (M.Teach)
- תואר שני ותעודת הוראה

תואר ראשון B.Ed.

- במסלולים: • הגיל הרך • חינוך מיוחד
- אמנות • בי"ס יסודי • על יסודי
- בהתמחויות: תנ"ך, תושב"ע, ספרות,
- לשון, מדעי הטבע, מתמטיקה ואנגלית

rishum@talpiot.ac.il
 www.talpiot.ac.il

מרכז ייעוץ והרשמה:
1-800-071-500
 054-9656631

ליקוטי תפילות לפסח

יהי רצון.

אלוקי החמץ והענווה, הקמח המים הידיים, אלוקי ההחמצות והחמיצות, עזור לנו שנצליח לבער, לבאר, לברר את החוטים המנותקים, את חתיכות העצלות הפזורות בין החדרים של הלב.

אלוקי האהבה והפתקים המרגשים, יהי רצון שנדליק בתוכנו את אש גאות היחידה, את רוח תשוקת הקרבה, את ענפי ופרחי רצוננו-אהבתנו, בשבילך. אלוקי המדפים ותכשירי הניקיון, אין סוף סקוציים, סוגי סבונים וחומץ תפוחים (ה' יעזרנו), מרק את ליבנו, בעדינות, בלי פצעים ושריטות, הזכר נא לנו איך כולנו נקי כפיים לפניך.

אלוקי החירות, וכל מה שחרות חריטים חריטים, כמוסים נגלים מתגלים בינינו, בין אות לאות, טעמי המקרא, נקודות, רווחים, דקדוקים שאיני מבינה, תרגומים פיתוחים פירושים הסברים פרושים לפניך.

אלוקי הגעגוע והחופש, כנפי האין סוף, מרחבי הרצון, גבעות, ואדיות ונחלי דמעות, קמטוטי הצחוק, מחשופי שיניים (חורים וסדקים לפניך), מעמקי וגבהות הנפש, גם כי אלך וארוץ ואזחל אשה ואשב, תדלג בשבילי מסביבי, עמדי.

אלוקי הכשרות (והאותיות הקטנות) הקטניות והשרויות (והללא), אלוקי כל הפריחות והגשמים (והריחות!), מטביע הולוגרמה כסופה על העולם, חותם בתוך חותם, בין כל הכוכבים והרקיעים.

אלוקי כל העברים העובדים, האובדים בחל"ת, ומה שבין היום והלילה הזה. אלוקי הבנים והאבות, האימהות והבנות, אלוקי הנצח והנשמות, חבר אותנו בין ענפי המשפחה, עזור לנו להצמיח ישועה.

אלוקי כל השמלות חצאיות מטפחות תואמות, תכשיטי הכיסופין, צלצולי הצמידים, עגילי הרעש והשקט, מראות צובאות צבא של געגועים, מתעטרות מתקשטות, חדשות עתיקות מאופרות פשוטות, במבצע, ברשת, ביד שניה, לפניך יפות כבריאה חדשה, לפנינו.

אלוקי הפתקים (על המקרר), המתנות, ההפתעות, ההודעות, החידונים, הפשטות, המזרונים, הכריות, המים המלוחים, הצפיפות, הכתמים, הפירורים (של המצה!).

אלוקי האדישות, היאוש המכרסם (כתולעת), העייפות, הספק, הפחד. אלוקי הרצונות של הדברים שלא הספקתי, ששכחתי, ספור ספיר ספיר, אסוף אלך. זה הכל שמך.

אלוקי הגוף, המבקש, החולם, מתעגל, נמתח, מתכווץ, נפתח, נפקח, אלוקי לבבות, בשר חי ושר. אלוקי העייפות וקימורי הזמן, נענועי וממולי, כל ההשתחויות, אלך.

אלוקי המדבר, הנחר, הים, התופים, הצעקות, הקולות, השתיקות, האנחות, הריקורים, הצחקוקים, התפילות, אלוקי התנועות, אלוקי הדם, המשקוף, הזריזות, אלוקי הסימן והזמן, הפתחים, אלוקי החסד והשמירה, הענן, הבאר והאש, אלוקי השק, ההסכה, המצה והחרוסת הטעימה.

אלוקי החסות (והחוסים בצלך) וההחמצה. אלוקי כל הגלויות והגאולה. תן לנו לברך אותך בלילה זה. אתה, אל מלך יושב וקם, מלך גואל, אב רחמן, ה' ער, לא ינום ולא ישן - בשבילנו!

אלוקי כל הילדים והילדות, כל אין סוף הלבבות, עם קדוש כי אתה קדוש, מברכות אותך שתזכה לראות כמה חולמים מאמינים רוצים מקוים רצים אליך, בנותיך ובניך.

איך עזבנו פתיית פרמידות, גאווות תאוות קנאה חולשות כבודות, המסנו הכל בתרסיסי תפילות, קיפלנו התענונו ויצאנו. קילפנו, חתכנו, שמרנו, הקפדנו, שחררנו, זרקנו את כל מה ש(חשבנו ש)ידענו.

כי אתה, אחד. כך בחרנו ואיתך יצאנו, והלכנו גם אם לא הבנו עד הסוף, ואתה בחרת בנו מכללל העמים (וגם אם היו דייטים גרועים, בסופו של יום התגעגענו), כמה אהבה! אנחנו מוכנים. (ואם לא הספקנו, זה רק מגודל ההתלהבות והחשק אליך, תדלג לנו על זה, טוב?)

יהא הרצון הזה כקריאה, כקריעה, לפניך. כתזכורת מרטיטה לאהבה, כדילוג על הררי הכעס והפער, כסימן, כחותם, לפניך.

יהא הרצון הזה כפעפוע הלב, כצעקת לידה, כדהוד נשמה בגוף, כדמעות של קרבה והתרגשות, כחיך מתלהב ומודה, כהזמנה לסיפור הגאולה היפה שלנו.

אנחנו - איתך.

עם ישראל

הרב גדעון יצמן | רב, יועץ ופוסק במכון

אהבת עולם תביא להם

הרמב"ם (תשובה י', ג') מגדיר את האהבה שעל האדם לחוש כלפי הקב"ה, כך: "וכיצד היא האהבה הראויה? הוא שיאהב את ה' אהבה גדולה יתירה עזה מאוד עד שתהא נפשו קשורה באהבת ה' ונמצא שונה בה תמיד, כאלו חולה חולי האהבה שאין דעתו פנויה מאהבת אותה אשה והוא שונה בה תמיד בין בשבתו בין בקומו בין בשעה שהוא אוכל ושותה, יתר מזה תהיה אהבת ה' בלב אוהביו שוגים בה תמיד... והוא ששלמה אמר דרך משל 'כי חולת אהבה אני'. וכל שיר השירים משל הוא לענין זה". שיר השירים, אותו נקרא השבת, א' של פסח - הוא כולו משל לאהבה בין ישראל לאביהם שבשמים, ובין כל יחיד מישראל לבוראו.

מי שמתבונן בשיר השירים רואה שאהבה זאת - יש בה מורכבות. ישנן עליות וישנן ירידות, ציפיות ואכזבות, קירבה וריחוק. כך מצוי הדבר באהבה בין בני זוג - בני הזוג מצפים ורואים לעיני רוחם כיצד תיראה אהבתם, והמצאיות היא לא תמיד כפי שחשבו... החיים מלאים טרדות ו'הפרעות' שונות שעלולות להיכנס בין בני הזוג ולקלקל את האהבה עליה חלמו.

ישנם זוגות הפונים אלינו למכון פועיה לייעוץ וניכר שהם סובלים מבעיות קשות בשלום-ביתם, ברבדים שונים, ולעיתים ישנן מורכבויות וקשיים בקירבה הפיזית ביניהם. הדבר גורם לעגמת נפש גדולה, מתסכל, ופוגע בחיי הנישואין של בני הזוג.

בעבר הלא רחוק היה לא פשוט כלל לפנות לייעוץ בעניינים אלו, עקב חוסר במענה שהוא גם מקצועי וגם עם יראת-שמיים. הדבר גרם לקושי גדול שהתווסף על גבי הקושי הטבעי שמצוי אצל זוגות רבים - לדבר עם אדם מבחוץ על יחסים קרובים ביניהם. אנשים התביישו והתקשו לפנות ו'שמרו בבטן' את הדברים גם עקב חשש שיידרשו לפעול נגד ההלכה או נגד המוסר או המצפון שלהם. התוצאה היתה המשך של סבל בלתי נגמר.

ברוך ה' זכינו ורבני מכון פועיה התמקצעו בנושא בשנים האחרונות, ומצליחים לסייע ולהדריך זוגות אלו בצורה מקצועית, רגישה וע"פ ההלכה, ובצורה צנועה ומתאימה לציבור השומר תורה ומצוות. אנשים רבים הצליחו להתגבר על הבעיות ולצאת לדרך חדשה של אהבה וקירבה. בנוסף, ישנו מענה של נשות מקצוע שהוכשרו במכון, והן עונות בשעות הערב בתחום זה.

מרכז הלימוד של המכון מכשיר מדי שנה מאות מדריכי חתנים, מדריכות כלות ואף מטפלים ומטפלות יהודיים לתחום שבין הבעל לאשתו, ברוח מקצועית ותורנית זו.

שיר השירים מלמד אותנו שאהבה היא מידה חשובה וחלק הכרחי בעבודת ה'. יכול אדם לעבוד רק מיראה, אבל אין זו עבודה שלימה - יש לפתח את האהבה כלפי הקדוש ברוך הוא. אהבת אדם לאשתו היא דוגמת האהבה העליונה, וגם בה יש חשיבות רבה ואין לוותר עליה. לפעמים, גם בה יש קשיים, אתגרים ומאמצים עד שמגיעים למקום הרצוי.

פסח כשר ושמה!

דל'ב. עולים שלב בחיים נפתח שלב ב'

מכירת שלב א' בעיצומה
נותרו יחידות אחרונות!

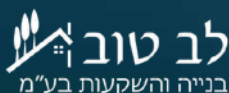
מדורגים 3-5 חדרים בסטנדרט גבוה,
שבע מרהיב, קהילה חמה ואיכותית
ומגוון רחב של שירותים.
דל'ב. כל הסיבות להתאהב.

לפירוט השירותים השווים
חפשו השכונה הצעירה בדל'ב ב-

החל מ- **1,090,000** ₪ בלבד!

פירוט ישראלי

צמוד למוד 1/22

***6304**

חג הבסס

כמצפן להיום

למה כל כך חשוב לדאוג שחג הפסח יחול תמיד בחודש האביב • מהי חירות אמיתית של אדם, ושל יהודי • מי ידאג לבן החמישי • דיונים כלליים או התמקדות בפרטים • ואיך יוצאים מתוך הרחם המצרי ומדלגים לעבר הר סיני צרו רעיונות מכוונים ממכתביו הכלליים של הרבי מלובביץ זי"ע לחג הפסח

ה חג הפסח, זמן חירותנו, הוא הראשון בשורת חגי ישראל ומועדו הוא גם הבסיס לשני הרגלים האחרים. חג השבועות, זמן מן תורתנו, נחוג ביום החמישי לחג הפסח, וגם חג הסוכות הו זכר לסוכות שבהן הקב"ה הושיב את בני ישראל בהוציאו אות מארץ מצרים.

החג הזה תופס מקום מרכזי כל-כך בחיים היהודיים, שהתורה ציוותה עלינו לזכור ולהזכיר את יציאת מצרים בכל יום ויום, וא פעמיים בכל יום - בבוקר ובערב. מכאן עולה חשיבותו של חג הפסח, כ שהדבר משתקף בשפע הרעיונות, התכנים והתובנות העולים ממנו.

במכתביו של הרבי לקראת חג הפסח יש התייחסות לשלל נקודות ורעיונות הקשורים במהותו של החג, והנושאים בתוכם מסרים ולקחים לחיי האדם כ ימות השנה. להלן כמה נקודות מרכזיות.

חירות כמושג יחסי

אחד משמותיו של חג הפסח הוא זה שקבעו לו אנשי כנסת הגדולה בנוסח התפילה - 'זמן חירותנו'. החג הזה נועד לתת כוח ליהודי להיות בן-חורין, ועד לחירות המלאה - חירות פנימית וחיצונית.

הגבלת החירות יכולה להיות על-ידי הפרעות פנימיות, הנובעות מתכונות מולדות או נרכשות, שנוספו על-ידי חינוך, הרגל וכיוצא באלה, וכל אלה כובלים את ידיו של האדם מלבטא את מהותו האמיתית.

לצד אלה עלולה החירות להיות מוגבלת על-ידי הפרעות חיצוניות שהעולם החיצוני כופה על האדם, החל משרדות הפרנסה וכדומה, דרך מוסכמות חברתיות המפעילות לחץ על האדם להיכנע להן, ואף לעג כלפי יהודי המנסה לשמור תורה ומצוות כרצון ה'.

כדי לחתור לחירות אמיתית צריך להגדיר תחילה מהי חירות, וכאן מתברר שחירות היא מושג יחסי. בעבור צמח חירות משמעותה שהוא מקבל את כל צרכיו הדרושים לגידולו - אדמה, מים, אוויר וכדומה - שאז הצמח 'משוחרר' מכל 'דאגה' והפרעה. אבל אם נחיל את מושג החירות הזה על בעל-חיים, ונספק לו את כל צרכיו במזון, מים וכדומה, ועם זה נאלץ אותו להישאר במקום אחד ולא לזוז ממנו - הרי בעבורו אין הגבלה גדולה מזו, ומצב כזה הוא בעבורו מאסר ושבי חמורים ביותר, כי חסר לו דבר שהוא עיקר מהותו.

כשנעלה בדרגה ונחיל את מושג החירות של בעל-חיים על אדם - נספק לו את כל צרכיו ואף ניתן לו חופש תנועה, אלא שננתק אותו מחיי שכל - הרי בעבור אדם זה מצב של מאסר ושבי, השולל ממנו את עיקר חייו. כי חירות במושגים של בן-אדם היא חירות אחרת לגמרי מזו של בעל-חיים, והיא אמורה להביא לידי ביטוי את מהותו ואת שאיפות נפשו.

לאור זאת אפשר להבין שגם מושג החירות האנושי, ההופך אדם רגיל לבן-חורין במלוא המידה, אינו עונה על הגדרת החירות במושגיה של הנשמה היהודית. את שאיפותיה של הנשמה אי-אפשר להשביע על-ידי חכמה ושכל אנושיים, אלא רק על-ידי חיבור עמוק עם הקב"ה האינסופי. וגם אז אין היא יודעת שובעה, ואינה יכולה להישאר במקום אחד. היא שואפת לעלייה מתמדת, ליציאת מצרים אינסופית. זו החירות שאליה עלינו לחתור ב'זמן חירותנו', חג הפסח (י"א ניסן תש"כ, תשי"ח).

בשורת האביב

התורה מדגישה את הצורך שחג הפסח יחול בחודש האביב דווקא, כמו שנאמר: "שְׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעֲשֵׂיתָ פֶסַח לַה' אֶלְקֶיךָ, כִּי בְחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאָךְ ה' אֶלְקֶיךָ מֵמִצְרָיִם".

כדי להבטיח שאכן כך יהיה - בשעה שלוח השנה שלנו מתנהל על-פי מחזור הירח, דבר היוצר פער של כאחד-עשר ימים בשנה לעומת שנת החמה, שהיא הקובעת את תקופות השנה - אנחנו עושים 'שנה מעוברת' אחת לשנתיים-שלוש, שבה מוסיפים חודש שלם (אדר) לאותה שנה. כך משתווה שנת הירח לשנת החמה, וחג הפסח חל תמיד בחודש האביב. כתוצאה מכך מתואמים כל חודשי השנה, וכל החגים, ונקבעים במועד המדויק.

כל זה נובע מהציווי שפסח צריך לחול בחודש האביב דווקא, ומזה אפשר להבין את חשיבות הדבר ואת המשמעות והתובנות שעניין זה נושא עימו.

האביב מסמל את כוחות הטבע כשהם בשיא עוצמתם. זו תקופת התחדשות של הטבע, פריחה ולבלוב. התרבות המצרית סגדה לכוחות הטבע ולאדם שיש בו התבונה לנצל את הטבע לטובתו. כך התפתחה תרבות אלילית מסועפת, שהביאה תפיסה של "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" ולירידה רוחנית ומוסרית תהומית ביותר, עד כדי הצדקת שעבוד בבני-אדם או בעם חלש יותר מבחינה גופנית והתאכזרות שפלה ביותר כלפיו.

ואז בא משה רבנו ובפיו בשורת "פקודתי": הגיעה השעה שבה עלה ברצון אלוקי אברהם יצחק ויעקב לשחרר את בני ישראל מיד פרעה ומגלות מצרים; והגאולה תהיה לא בתקופה שבה כוחות הטבע רדומים ונסתרים, אלא בחודש האביב דווקא, שבו הטבע מגלה את מיטב כוחו.

בכך מודגשת ההכרה שהטבע וכוחותיו והעולם היעל טבעי אינם עולמות נפרדים, הנאבקים ביניהם ופעמים האחד גובר ופעמים השני - אלא יש א-ל אחד ויחיד בלבד, השליט המוחלט על העולם כולו, והוא גם המאחד את כל הבריאה ומרכיביה (י"א ניסן תשכ"ה).

תעודה כהלכה עם הרב אלגאזי

לאחר הצלחה עם מאות לומדים בכל רחבי הארץ, מציעה המכללה להלכה של צורבא מרבנן קורסים חדשים וחוייתיים ברמה הגבוהה ביותר עם רבנים ומרצים מהשורה הראשונה.

רועה רוחני - פרונטלי

קורס מקיף לכל בעל בית יהודי אורך הקורס: 12 חודשים יתקיים בעיר רחובות ייפתח לאחר פסח תעודת הסמכה למסיימים בהצלחה

פרונטלי

איסור והיתר - פרונטלי

קורס הכנה למבחני הרבנות הראשית לישראל - 'איסור והיתר' כשרות אורך הקורס: 18 חודשים יתקיים בגבעת שמואל ייפתח לאחר פסח תעודת הסמכה למסיימים בהצלחה

חדש!

כשרות ביתית מקוון

קורס הכולל 16 הרצאות מצולמות מטובי המרצים בתחום הכשרות על כל מה שקשור לכשרות הביתית

חדש!

קורס כתיבת סת"ם

מהבסיס ועד לכתיבת מגילה אורך הקורס: 3 חודשים משולב מקוון + פרונטלי ייפתח לאחר פסח תעודת הסמכה למסיימים בהצלחה

משולב

מדריכות כלה - פרונטלי

הכשרה מקיפה ומעשית למדריכות כלות 21 מפגשים מרתקים תעודת הסמכה למסיימות בהצלחה

חדש!

קורס חופה וקידושין

קורס מקוון מאת הרב אלגאזי הכנה למבחני הרבנות הראשית לישראל (חופ"ק) תעודת הסמכה למסיימים בהצלחה

חדש!

זוגיות מקוון - אבקשן

קורס מקוון של 23 מפגשים מרתק ומעשיר את חיי הזוגיות מועבר ע"י הרב יהושע והרבנית נעמי שפירא

חדש!

רועה רוחני / חופה וקידושין - בקהילה

למעלה מ-20 קורסים מקומיים עם רבני הקהילות ברחבי הארץ מוזמנים להצטרף או ליזום קורס אצלכם בקהילה!

חדש!

מבצעים מיוחדים - הזדרוז להירשם!

התובנות של קרבן הפסח

אחד משמותיו של החג בתורה הוא 'חג הפסח', והדבר קשור בקרבן הפסח שבני ישראל נצטוו להקריב ערב בגאולה ממצרים.

בקרבן הפסח רואים דבר שיש לשים לב אליו: גאולת מצרים הייתה גאולה של העם כולו. היא החלה ב'ראה ראיתי את עני עמי'; ובעקבות זאת נדרש פרעה "שלח את עמי"; ומשה מילא את השליחות שהוטלה עליו: "והוצא את עמי בני ישראל ממצרים" - ההתייחסות היא לעם כולו. לפי זה התבקש לכאורה שגם בקרבן הפסח יבוא לידי ביטוי היבט זה של העם כולו.

ואולם קרבן הפסח מדגיש את ההיבט המשפחתי דווקא. אמנם הציווי נאמר לכל עדת ישראל, לכל בני ישראל כ'עדה' אחת, אבל תוכן הציווי היה שכל בית חייב להביא את קרבן הפסח שלו; כל אחד ואחד נדרש להימנות קודם לכן על קרבן הפסח; וכל אחד ואחד היה חייב לשהות בכל משך זמן אכילת הקרבן צמוד לביתו או לחבורתו המוגדרת.

יש כאן מסר חשוב לכולנו: גם כשמדובר בפעולה למען הכלל, ואפילו כשמדובר בגאולת הכלל, ואף כשהפנייה צריכה להיות אל הכלל - חייבת להיות בזה ההכרה שבראש ובראשונה כל אחד ואחד חייב להתרכז בעצמו ובבני ביתו ובחוג הקרוב אליו ביותר. וגם כאן - התרכזות לא בדיונים כלליים ובהחלטות כלליות, אלא יש למקד את עיקר תשומת הלב והמרץ ביישום ההחלטות הפרטיות 'הקטנות' בחיי היום-יום, ודווקא זה מביא בסופו של דבר את גאולת היחיד וגאולת הכלל.

עוד מסר חשוב טמון בציווי התורה שיש לצלות את הפסח "ראשו על כרעיו ועל קרבו". עניינו של קרבן הפסח הוא התנערות מעבודה זרה (שכן הכבש היה העבודה זרה של המצרים). וכאן מלמדים אותנו שההתנערות מעבודה זרה חייבת להיות שלמה, בכל הפרטים.

יש שהאדם עושה 'עבודה זרה' מ'ראשו', כשהוא עושה את ראשו ושכלו המוגבל לסמכות העליונה והסופית. יש 'עבודה זרה' של דברים נחותים יותר, עד 'כרעיו' - תאוות שלטון, השתלטות, דריכת ורמיסת כל מה שסביבו; ועד האהלה והשתחויה ל'קרבו' - למזונו ולפרנסתו, וכשהוא שואף להשיגם, אין שום דבר שכולם אותו.

מכל אלה יש להתנער באורח מוחלט, ול'שרוף' את העבודה הזרה באופן של 'ראשו על כרעיו ועל קרבו' (י"א ניסן תשכ"ד, תשכ"ו).

והגדת לזולתך

כל סדר ההגדה מבוסס על הציווי "והגדת לבנך" - לספר לדור הבא את סיפור יציאת מצרים, באופן שהדברים ייחרתו בליבו וישפיעו עליו. המשמעות הפשוטה ב'לבנך' היא לילדים, ובהם עצמם לכל סוגי הבנים, לכל ארבעת הבנים.

חכמינו מוסיפים ומרחיבים את מחויבותו של הילד: הוא נדרש להנחיל את תורת ישראל ומצוותיה לא רק לילדיו הפרטיים אלא כמאמר חז"ל: "לבנך" - אלו התלמידים. ובמובן רחב עוד יותר - הכוונה לכל אחד ואחד שאפשר להשפיע עליו ולקרבו ליהדות.

התורה מחלקת את ה'בנים' לארבעה סוגים: חכם, רשע, תם ושאינו יודע לשאול. אבל לצד השוני ביניהם, ואפילו הניגודיות שבין ה'חכם' ל'רשע', עדיין יש בכלם מרכיב מרכזי משותף - כולם יושבים אל שולחן הסדר, נפגשים זה עם זה ומתעניינים בענייני התורה ומצוותיה. דבר זה נותן תקווה, שלא רק ה'תם' וה'שאינו יודע לשאול', אלא גם הרשע, יהיו בסופו של דבר חכמים, יהודים בעלי הכרה שלמה, שומרי תורה ומצוות.

אבל בזמננו נוצר עוד טיפוס של 'בן', והוא הבן החמישי, שאינו נמצא כלל בסדר. אין הוא שואל קושיות, מכיוון שאין לו שום מגע עם התורה והמצוות, עם דינים ומנהגים יהודים אמיתיים. אין הוא יודע שיש 'העבודה הזאת' - סדר של פסח, יציאת מצרים וקבלת התורה.

אל הילדים האלה חייבים להתמסר זמן רב מאוד קודם חג הפסח ולפני ליל הסדר, וגם אליהם יש להתמסר במסירות נפש ובאהבת ישראל. אסור לשכות שום ילד יהודי, ואפילו יחיד, ויש להשקיע את כל הכוחות כדי לחלצו ממצבו ולהשיבו אל שולחן הסדר היהודי.

ראוי לזכור שכשם שביציאת מצרים לא נותר אפילו יהודי אחד ויחיד בגלות מצרים, כך גם בגאולה העתידה, כאשר משיח צדקנו יוציאנו מן הגלות, לא יישאר שום יהודי, אף לא אחד, איש, אישה וילד, בגלות, ולכן חיוני להגיע אל כל יהודי ולקרבו לאבינו שבשמים, לתורתו ולמצוותיו (י"א ניסן תשי"ז, תשל"א, תשמ"ב).

יציאה ממצב 'עוֹבְרִי'

יציאת מצרים נמשלת ללידה, כמו שאומר הנביא יחזקאל "ומולדותיך ביום הולדת אותך". קודם לכן, בהיותם במצרים, היו בני ישראל בבחינת עיבור, והיציאה הייתה בבחינת לידה.

העובר, בהיותו בטבן אימו, קודם היוולדו, הוא בעצם יצור שלם, חי ומתפתח, בעל גוף שלם, עם ראש ועם כל האברים והגידים. אך לאמיתו של דבר אין הוא מציאות לעצמו כלל. הוא ניזון ממה שאימו אוכלת; 'הולך' ממילא לכל מקום שאימו הולכת, וכיוצא בזה. ואולם מייד ברגע היוולדו הוא מתחיל להתנועע, קולו נשמע וכדומה, ובאופן כללי מתחילה אז התפתחותו המושלמת, שזו התפתחות מסוג חדש, הן גופנית הן רוחנית.

עניין זה קיים גם בחיינו עכשיו: אדם עלול להשלוח את עצמו ואת סביבתו שהוא כביכול אדם עצמאי, בעל שכל משלו ורגש משלו וכדומה. וכאשר אומרים עליו שהוא משועבד ומשרת את העבודה זרה של הסביבה הנכרית ושל העמים שמסביבו - הוא טוען שאין זה נכון וכי הוא בן-חורין ובלתי-תלוי.

יציאת מצרים, שהיא המעבר ממצב 'עוֹבְרִי' לקיום עצמאי, נותנת ליהודי כוח להשתחרר מ'מצרים' ולהגיע לעצמאות ולחירות אמיתית, ובכוחות רעניים ומחודשים (י"ח ניסן תשמ"ח, י"א ניסן תשל"ד).

לדלג ולקפוץ

השם פסח הוא על-פי האמור בתורה "ופסח ה'", ביטוי שמשמעותו קפיצה ודילוג. וכך רש"י מפרש: "פסח על שם הדילוג... ואתם עשו כל עבודותי... דרך דילוג וקפיצה".

היציאה ממצרים חייבה לעשות קפיצה מהירה ומעבר חד מקיצוניות אחת לקיצוניות השנייה. דורות רבים חיו בני ישראל במצב של עבודות, לא רק גשמית אלא גם רוחנית, כפי שחכמינו מספרים שהיו מי שסירבו לצאת ממצרים. מצרים הייתה שקועה בשפל רוחני עמוק, עד שנקראה 'ערוות הארץ'. ומן השפל הזה היו צריכים בתוך זמן קצר להתרומם למדרגה העליונה ביותר - לקבלת התורה.

ברור שיציאה ממצב קיצוני כל-כך של גלות מצרים עד להשגת הקצה השני של חירות אמיתית (וגם פנימית), עד לקבלת התורה מתוך נכונות מלאה של 'נעשה ונשמע' - חייבה 'דילוג' ו'קפיצה'.

מזה יש ללמוד הוראה לכל הזמנים ולכל המקומות: אמנם היהודים שרויים בגלות, וגם בחיים האישיים הזמן המוקדש לעניינים גשמיים גדול מהזמן המוקדש לעניינים רוחניים (תורה, תפילה וקיום מצוות) - בכל זאת מצפים מכל יהודי שייצא מכל ענייני הגלות וידלג ויגיע לחירות אמיתית, לדרגה העליונה של גאולה, ויש הוודאות שניתנו הכוחות הנחוצים לבצע את הדילוג והקפיצה, ומתוך 'חיפזון' של קדושה (י"ח ניסן תשל"ו).

יוצאים לחירות

מבחר מכתבים לפסח מאת הרבי מלובביץ המעניקים משמעות עמוקה לחודש הגאולה ולחג הפסח העמוס תכנים ומשמעויות הנוגעים לחיינו.

פסטיבל אור

בחול המועד פסח

במרכז מורשת גוש קטיף בניצן

ימי שני ושלישי | 10:00-16:30
י"ז - י"ח ניסן, 18-19.4.22

פזילוג אכל האשפה

יצירה
בחלוקי נחל

סיורים מודרכים
במרכז המבקרים מגיל 10

סיור תיאטרלי

סיור נופי ברכב ספארי

צילום על רקע
נופי גוש קטיף
בטכנולוגיית מסך ירוק

סרטים לילדים

ניווט אתגרי

יום ראשון ט"ז ניסן 17.4.22
יום רביעי י"ט ניסן 20.4.22

סיורים מודרכים בלבד

*8947
www.mkatif.org
info@merkazkatif.co.il

במרכז המבקרים
מגיל 10. בתיאום מראש

20 ש לאדם מגיל 3 ומעלה

אוזרים אשפה!

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסי השמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

בכל קנייה, אתם שותפים להפעלת מרכזי שיקום, שירותי אמבולנסים, סיוע לילדים חולי סרטן ולהקלת סבלם של החולים

מורידים מחירים

על מאות מוצרים

בחול המועד פסח

אלקטרה מתנה 100 ₪

גריל גז אלקטרה 5 מבערים
מלל מבער צד
EL-GRL-5

במקום 1,390 ₪ **1,299 ₪**

Gri||stream מתנה 200 ₪

גריל גז משולב פחמים 4 מבערים + כירה

במקום 3,790 ₪ **3,289 ₪**

קניית גריל מתנה

קונים ומקבלים

חדש המספר ייחודי

מחשב ביתי או מחשב נייד מכל סוג

קונסולות משחק מכל סוג

טלפון חכם מכל סוג

שרות VIP מתנה עד הבית כלול

Tefal מתנה 50 ₪

מגהץ קיטור טפאל

לחץ קיטור 5.3 באר חוצת צופת

במקום 849 ₪ **490 ₪**

dyson קונים שואבי אבק דייוסון מקבלים סט אביזרים לרכב מתנה

החל מ- **1,590 ₪**

GardenTop מחסן מתכת דקורטיבי, דלת גבוהה במיוחד 1.83 מטר 89-91 ס"מ 1.82 מטר (מקסימום)

במקום 1,390 ₪ **899 ₪**

Premium BAR מתנה 100 ₪

בר מים פרימיום נסוף PREMIUM 1050

במקום 899 ₪ **599 ₪**

Gold Line מתנה 50 ₪

כירה חשמלית קרמית זוגית 3000W

במקום 499 ₪ **319 ₪**

Gold Line סוסטר אובן

ALT-6660

60 ליטר • **499 ₪**

ALT-6640

40 ליטר • **349 ₪**

Gold Line מתנה 5 ₪

פלטת שבת

2 סירים בינונית ALT-300 **129 ₪**

4 סירים גדולה ALT-400 **149 ₪**

6 סירים ענקית ALT-500 **189 ₪**

Gold Line מיחם חשמלי לשת נירוסטה מהודר לשבת

30 נוסות ATL-1068 **279 ₪**

40 נוסות ATL-1088 **299 ₪**

60 נוסות ATL-1136 **319 ₪**

Gold Line קומקום חשמלי זכוכית נשלף תאורת LED

במקום 149 ₪ **99 ₪**

Gold Line קומקום חשמלי זכוכית נשלף תאורת LED

במקום 149 ₪ **99 ₪**

KENWOOD kMix ברישת מיקסר מהדגמים שבמבצע מקבלים מעבד מזון • בלנדר במתנה! + שירות V.I.P במתנה!

במקום 499 ₪ **199 ₪**

בלנדר נינג'יה

5 שנות אחריות רשמי

החל מ- **199 ₪**

LG
מקרר 4 דלתות
מקור ליתר
Multi Air Flow
608
במקום ₪7,590
מתנה 500
6,490

AMCOR
מקרר 4 דלתות
מקרר
אמקור
יירוטור
מקור ליתר
AM4472
במקום ₪3,190
מתנה 400
2,990

SAMSUNG
מקרר סמסונג
מקפיא עליון
מקור ליתר
מחמד דיגיטל אינוורטר
RT37K5012S8
במקום ₪2,990
מתנה 200
2,790

SHARP
מקרר מקפיא
עליון שארפ
מקור ליתר
SJ-58C-BK
במקום ₪2,590
מתנה 300
2,390

אלקטרה
מקרר מקפיא
עליון אלקטרה
8623
במקום ₪1,190
מתנה 100
899

ELCO
מזגן עילי 11
BTU 9,600 קירור
BTU 9,700 חימום
במקום ₪1,790
מתנה 100
1,690

אלקטרה
מקפיא 6 מגירות
אלקטרה
6451
במקום ₪1,290
מתנה 100
999

קונים מדיח כלים ומקבלים מתנה
טבילות פיניש לשנתיים!
בשווי 400

BOSCH
מדיח כלים
רחב בוש
בעצ ניחוסה, 70 מעלות
לניקי שטון קשה, פונקציית
Half Load מזהה מי נסות
מנוח EcoSilence ומעמי
צג גדול במיוחד
SMS24I05E
במקום ₪2,490
מתנה 200
1,949

LG
מכונת כביסה
פתח קדמי
LG
F 1608WD
במקום ₪2,690
מתנה 200
2,290

BOSCH
מכונת כביסה
בוש
מונע ללא
פחמים
WAJ2406XPL
במקום ₪2,190
מתנה 200
1,790

CRYSTAL
מכונת כביסה
פתח עליון
קריסטל
פאנל הפעלה בעברית ובאנגלית
WMT1006
במקום ₪1,590
מתנה 200
1,480

קונים ומקבלים מתנה
קפסולות ג'ל קולון לשנה שלמה!
בשווי 270

Sauter
תנור אפיה
בנוי פיזולטי
סאטר
פאל מע
וטימר דיגיטלי
במקום ₪2,490
מתנה 200
2,290

אלקטרה
תנור אפיה
בנוי אלקטרה
EL95100
במקום ₪849
מתנה 300
799

אלקטרה
תנור שף
משולב
90 ס"מ
ELC9060
במקום ₪2,990
מתנה 500
2,490

beko
תנור אפיה 4
משולב כיריים
להבות בקו
מהד"ן
KFD62120DWDSL
במקום ₪2,990
מתנה 200
2,390

Sauter
תנור אפיה
כולל טורבו אקטיבי
משולב כיריים
סאטר
2050
במקום ₪1,990
מתנה 200
1,890

פסח של חבצעים
קנו שואב ושוטר רובוטי
וקבלו
קומקום חכם
VIOMI
מתנה!
בשווי ₪1,490
החל מ- 1,490

BOSCH
כיריים
אידוקציה
בוש
משטח חצי
גמיש
PVS611BBSE
במקום ₪2,090
מתנה 200
2,190

Sauter
כיריים
זכוכית
קריסטלית
סאטר
מעבד מזון
במקום ₪1,290
מתנה 150
1,190

אלקטרה
תנור אפיה
משולב כיריים
אלקטרה
95050
במקום ₪999
מתנה 100
799

DeLonghi
מחירי מכונת קפה ישנה
ומקבלים הנחה לרכישת מכונת
קפה אוטומטית של DeLonghi
במקום ₪1,490
החל מ- 1,490

VERTUO
מקציף חלב
מארז 50 קפסולות
במתנה!
ברכישת מכונת קפה
במקום ₪599
החל מ- 599

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

בתוקף עד- 21.4.22 א/ו עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | המחיר הקודם של המוצרים שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | ס.ל.ח. | מינימום 50 יחידות מכל פריט | בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות | מינימום 5 פריטים שונים ברשת שעליהם מקבלים את ההטבה הממקסימלית | פירוט המוצרים וסוכנו ההטבה של המוצרים המשתתפים במבצע מוצגים בסניפים | מימוש ההטבה לקונים בחנויות הרשת יתבצע בקניה חוזרת בחנויות הרשת | המחירים אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים * השרות הטוב ביותר בישראל מבין רשתות החשמל ע"פ סקר של מכון גאוקרטוגרפיה מרץ 2022

*מהמדיחים / מכונות הכביסה המשתתפים במבצע בלבד. את ההטבה ניתן לאסוף מסיפני הרשת הקרובים ללקוח. 45 חבילות פיניש פניניש ברכישת מדיחי כלים המשתתפים במבצע 9 חבילות קולון ברכישת מכונת כביסה המשתתפת במבצע. את החבילה הראשונה מקבלים במיידית וכל 30 יום ניתן לאסוף חבילה חדשה. כמות המספיקה לשנתיים מבוסס על סקר בנושא הרגלי צריכה מוצרי ניקוי למדיח בוצע באמצעות פאנל הצרכנים - ipanel - מרץ 2021 שבו נמצא שהצריכה הממוצעת לשבוע היא 3.7 כמות המספיקה לשנה שלמה מבוסס על סקר שנעשה מכון I-Focus ספטמבר 2020 שבו נמצא שהשימוש השבועי הממוצע במכונת כביסה הינו 5 פעמים בשבוע. במידה ולקוח מבטל את העסקה הוא צריך להחזיר את מארזי הניקוי שקיבל, אריזות שלמות ולא פתוחות.

כאיילו יצא ממצורים

בזמן שכולנו יושבים סביב שולחן הסדר החגיגי, ישנם כאלה שמסבים מאחורי סורג ובריח. בנוסף לקושי התמידי, קשה שבעתיים לחגוג את חג הפסח, חג החירות, בין הסורגים. בשיחה מיוחדת של אבי טאוב עם הרב אייל סלמן, מ"מ הרב הראשי של שירות בתי הסוהר, הוא פותח צוהר אל עולם המיצרים ומסביר כיצד ניתן לצאת לחירות, בתוך המיצר עצמו

אמונה באמונה

לתהליך עמוק וממוקד. כשאתה רואה אנשים שחיפשו את האפשרות לעזוב את חיי הפשע, ומצאו דרך חיים חדשים – הסיפורים האלה מעודדים אותך.

מה הם מחפשים?

חסרה להם אמונה. כשאני מדבר על 'אמונה' אני לא מתכוון לאמונה של האדם בכורא אלא לאמונה של הבורא באדם. האסיר חסר במיוחד את אמונת הבורא בו. אני יכול לדבר עד מחר אם יש אלוהים ואם התורה ירדה מן השמים, אבל מה שחסר לאסירים באופן קיומי זה אמונה בעצמם. הם לא מסוגלים לגייס אותה בכוחות עצמם: העבר שלהם רודף אחריהם לעתיד, התרבות שבה גדלו קושרת אותם באינסוף קשרים, המחזלים שהצטברו בחייהם מאיימים עליהם כל הזמן. מאז שהם זוכרים את עצמם, החברה הנורמטיבית לא האמינה בהם, הם הפנימו והאמינו בחוסר האמונה בהם, ולבסוף מצאו אפשרות לחיות ולזכות במקום של כבוד בעולם הפשע.

כשמישהו מאמין בך ואומר לך: ריכוננו של עולם מצפה ליום שתפנה אליו ותאמין שאתה יכול לעשות שינוי, 'לעשות חדש' – בסלנג שלהם, והוא נותן לך את הבחירה עד הדייטא התחתונה ביותר – יש לך תקווה.

מצד אחד, הקדוש ברוך הוא אומר בפירוש 'הדרך שלך לא טובה ולא נכונה'. ומצד שני, הוא אומר, ובאותה עוצמה – אני מאמין לך ומאמין בך. השם מגרש את האדם החוטא מגן עדן ביד אחת, ובאחרת תופר לו עלי תאנה לכסות על הבושה.

זו באמת נקודה חשובה. כי בעולם החיצוני, האנושי, מי שמדגיש לך שאתה הולך בדרך רעה מגלה חוסר סבלנות לתשובה ולהזדמנות שנייה או שלישית.

בדרך כלל כשמעדת או חרגת מהנורמה – העולם לא רוצה להתחבר איתך. כל בר דעת נשמר ממצב מסוכן. ואז מדברים עליך באוזניך ומאחורי גבך – 'ממך לא יצא כלום'. באה התורה ומלמדת: מכל זרע שנוקב אפשר להצמיח פרח חדש, כל משבר שאתה עובר בחיים הוא חלק מלידת השלב הבא. ובימים שלנו – ה'מרור הוא חלק מהסדר'. המשמעות האינסופית של בחירה בטוב היא אחד הכלים המתקנים שהתורה נותנת לנו. אתה בתור אדם בכלל, ובתור אסיר פושע בפרט, צריך לחיות בעולם הזה, שהטוב והאמונה כל כל נעלמים בו. אין לך ברירה אלא לרדוף אחריהם ולהקריב מעצמך כדי להיות חלק מזה. זה מאבק, ואתה צריך לדעת שיש מי שמשגיח עליך, ואפילו בהסתרה שבתוך ההסתרה – אתה אף פעם לא לבד.

בדיוק היום למדתי את המשניות בפרק 'הזהב' במסכת בבא מציעא ושם המשנה (מ"י) אומרת: "כְּשֶׁם שְׂאוּנָא בְּמִקְחַ וּמִמְכָּר, כִּף אוֹנָא בְּכָרִים. [...]. אִם הָיָה בְּעַל תְּשׁוּבָה, לֹא יֵאמַר לוֹ: זָכַר מַעֲשֵׂי הָרָשׁוֹנִים [...]. לֹא יֵאמַר לוֹ: זָכַר מַעֲשֵׂה אֲבוֹתָיךָ." תהיתי לעצמי מדוע כללו דיבורים מסוג אלה תחת אונאה ולא תחת לשון הרע או סתם איסור גרימת צער לזולת. אני חושב שהמכנה המשותף גם לאונאה במקח וממכר וגם לאונאת דברים, שבשניהם מראה העיניים מתעתע. אונאה במקח וממכר היא מכירה של דבר במחיר מופקע מערכו האמיתי – זה נראה שווה יותר ובעצם זו אחיזת עיניים. אונאת דברים היא אותו הדבר רק להפך. לזלזל בערכו האמיתי של האדם בשל מראה עיניים – מעשיו הראשונים או מעשה אבותיו – הרקע ממנו הגיע.

בתור אסיר משוחרר, אם אין לך כוחות נפשיים עצומים ואם לא מחברים אותך למקומות הנכונים – כשאתה יוצא החוצה, גם אם התחזקת בבית הסוהר, אתה תחזור לשם שוב.

הרב אייל סלמן משמש כסגן וכממלא מקום הרב הראשי בשירותי בתי הסוהר, בדרגת סגן גונדר (המקבילה בשב"ס של סגן אלוף בצה"ל). בערב חג החירות אנחנו נפגשים לשיחה על מושג החירות שמקבל מובן עמוק יותר מאחורי סורג ובריח.

הרב אייל, האם כיוונת את עצמך לשם? רצית להיות רב בבית כלא? אדם רגיל לא חולם לעבוד בכלא...

לא חלמתי בכיוון. הייתי רב קהילה, למדתי בשיבה למבחני הרבנות, העברתי שיעורים ולימדתי במוסד חינוכי ילדים. תמיד אהבתי למסור שיעורים. האמנתי תמיד שהתורה איננה תורת הכתב אלא תורת חיים. כשהגיעה הצעה מאחד הגורמים שהכרתי שמחפשים רב בשב"ס, התייעצתי עם הרב מרדכי אליהו זצ"ל. הוא מאוד המליץ לי ללכת והבטיח שאעשה חיל. לא הייתי אברך משי. הייתה לי הכנה לזה: גדלתי בשכונה מעורבת ובתיכון חילוני. אני מכיר את היחסים שבין עולם הקדושה והעולם האזרחי הרגיל. כשהגעתי לשב"ס מצאתי את עצמי מחובר לעשייה ולציבור אסירים שרוצה לשמוע. הציבור הזה רוצה לשמוע תורה כי דרך התורה אנחנו נותנים לו תקווה שהוא לא

מוצא בשום מקום אחר. לי זה מאוד התאים. העבודה עם נפש האדם, ודווקא עם אנשים כאלה, מביאה את הלימוד העצמי והעבודה העצמית לתובנות עמוקות.

כמו מה למשל?

הבנה בהירה של הנהגת הקדוש ברוך הוא את העולם, שנברא בטוב וביושר. כמו גם את המשמעות האינסופית שיש לבחירה בטוב ואת כובד האחריות הכרוך בחופש הבחירה. הדברים האלה משמעותיים במיוחד בעיניים של אסירים. וגם מבחינתי תובנות התחדדו, יש אסירים שעשו דרכים גדולות בחיים שלי.

איך זה קורה?

רב בשב"ס עובד עם כל האסירים בכל האגפים. מטבע הדברים, יש תמיד אסירים שיש להם רצון להתקשר

קולות מן העבר

בתחילת דרכו - כל מילה שנייה קללה וכל אינטראקציה - תגובה אלימה. כעת - ההתנהגות כוללת הבנת האחר, מחילה, סליחה ואיפוק. פתאום אתה שומע דיבורים שיש בהם נטייה לדון לכף זכות.

יש אסירים שגרמו בדרך הפשע שלהם, למותם של אנשים אחרים. בתהליך התשובה הם מנסים לתקן את העבר. אני מכיר אסיר במחלקה התורנית שהשמות של האנשים שהוא פגע בהם תמיד לנגד עיניו, הוא מתפלל ומבקש לרפואתם ולעילוי נשמתם. זה עוצמתי מאוד.

למה? זה נראה לי טריוויאלי.

אם אדם לא עושה תשובה, הוא לא חושב ולא מבין את המשמעות של המעשים שלו. בתוך עולם של פשע המשמעות של לפגוע היא 'אני שומר על מקומי' או 'אני שומר על חיי'. אם לא אקפח חיי אחר - חיי יקופחו. כשאדם מתבונן בעצמו ומתחיל להבין את החומרה והמשמעות של המעשים שעשה - הוא חווה תהליך אדיר ונוקב.

איך הוא יכול בכלל לתקן את העבר? כשהוא יצא מהכלא - כל הנפגעים ממנו מחכים לו בסיכוב לנקמה ומיד הוא נגרר שוב למעגל הפשע.

אלו בעיות רציניות שאין לנו שליטה עליהן. כאן נכנסת עבודת המשטרה. אני יכול להגיד לך בוודאות שאסיר שרוצה להיות במקום אחר מהמקום שהביא אותו למאסר, יעשה הכל כדי לנסות לסגור את הכל מתוך בית הסוהר. מי שרוצה מסלול חדש - ימצא אותו. אם אדם פגע במשפחה שלו בגלל הימורים, בהורים שלו בגלל סמים, או נהג באלימות משפחתית - עכשיו לראשונה הוא מבין מה הוא גרם - הוא צריך לחזור לחיים שלו ולהיות אבא חדש.

מאוד קשה לעשות את השינוי הזה אם אתה בתודעה של 'כוחי ועוצם ידי', אבל אם הוא מתחיל מחדש הוא יצליח. אם אתה לא תאמין בשינוי - אף אחד אחר לא יאמין בשינוי שלך. אם אדם משנה את עצמו באמת, הקדוש ברוך הוא משנה את העולם בשבילו. לא תאמין עד כמה.

"כשמישהו מאמין בך ואומר לך: ריבוננו של עולם מצפה ליום שתפנה אליו ותאמין שאתה יכול לעשות שינוי, לעשות חדש' - בסלנג שלהם, והוא נותן לך את הבחירה עד הדיוטא התחתונה ביותר - יש לך תקווה"

אולי תתן לי דוגמה.

יש אנשים שניהלו סחר בדברים אסורים ועכשיו, כשהם משתחררים ורוצים לחזור לדרך טובה, הם יודעים שאין ולא תהיה להם פרנסה. הוא צריך להתחיל את חייו מחדש בעולם העבודה, לקבל מרות של בוס, לחיות בהסתפקות בכסף הקטן שעמל עליו ביושר. אחד האסירים 'עסק' כל החיים שלו בפרוטקשן. שאלתי אותו: איך אתה עושה את זה? הוא אמר: אם אני לא אעשה את זה, מישהו אחר יעשה את זה וגרוע ואכזרי ממני. יש אינסוף הצדקות עצמיות לחטא. בתהליך של תשובה אתה מבין שיש ישירות בעולם. שיש עין פקוחה שרואה את הדברים. יש תכלית בעולם הזה. כשאתה לומד על המאבקים של אברהם אבינו או של יוסף הצדיק -

למה?

בחוק מן הסתם מחכים לו החברים שלו מן העבר. ככל הנראה הם תמכו במשפחה בתקופת הכליאה שלו ועכשיו הוא 'חייב' להם. וגם אם לא - אף אדם לא הולך מרצונו לוואקום, הוא תמיד נמשך למוכר ולידוע. וגם הסוף ידוע. אנחנו עוזרים לאסירים גם אחרי השחרור. אנחנו בקשר עם הרשות לשיקום האסיר, להמשך פיקוח ותמיכה עם אסירים שיוצאים בשליש בליווי תוכנית תורנית.

איך אתם עושים את זה?

אם נרצה או לא - בסופו של דבר האסיר חוזר לחברה. הוא גמר לרצות את חובו. אם נשחרר אותו לפי הנטייה הרגילה - הוא יחזור למה שהוא רגיל אליו: לפשע. אנחנו רוצים לחבר אותו לקשרי קהילה אחרים. יש תחום ברבנות השב"ס שנקרא 'קשרי קהילה'. היום בכל בית כנסת יש קהילה ופעילות קהילתית. אנחנו מקשרים לפני היציאה בין רב הקהילה ובין האסיר כדי להקל את ההתמודדות, שהיא מאוד קשה, גם בתוך בית הכלא.

איך נראה סדר יום של אסיר באגף פלילי רגיל, שלא במחלקה תורנית?

בכל אגף מתקיים סדר יום של קימה, ספירה ויציאה לקראת הפעילות שבה משתתף האסיר. יש מפעלי תעסוקה בתוך בתי הכלא. אסיר יכול לעבוד בכל מיני סוגי עבודות, מאריות סכו"מים ועד אלקטרוניקה. האסירים מתוגמלים על עבודתם בהתאם לסוג התעסוקה. במערך החינוך הכללי יש אפשרות ללימודי השלמת שנות השכלה של 8-10 שנות לימוד. מי שרוצה - יוכל גם להשלים בגרות.

כמו כן יש את מערך התקן התורני, מערך עליו אחראית רבנות שב"ס במתכונת של לימודי קודש ברמות שונות למי שמבקש להעמיק את שורשיו התורניים.

מה זה התקן התורני?

תקן מלשון תיקון. לשירות בתי הסוהר יש שני יעדים: יעד ביטחוני לשמור על האסיר שלא יברח מהכלא, כדי להגן על החברה מפניו. ויש יעד חברתי - להחזיר אותו לחברה עם תובנות אחרות. במלאכת התיקון עוסקים אנשי הטיפול ואנחנו נותנים את המעטפת התורנית, וברוך השם אנו רואים פירות מוצלחים של שיקום אסירים ורצף השיקומי התורני.

להתחיל מחדש

במה אתה תולה את ההצלחה?

בתוכניות התורניות אחוזי ההצלחה יפים. אני תולה את זה בשינוי הגישה של האסירים בעקבות הלימוד. אנחנו מקיימים תוכנית לימודים בתוך מדרשה תורנית שפועלת גם באגפים התורניים וגם באגפים הכלליים. תוכניות הלימודים בנויות מלימוד הלכה ופרשת שבוע, אמונה וחסידות והכל בדגש על תיקון האדם.

איך נכנסת פה תורת החסידות?

הרעיונות החסידיים: אין ייאוש, יש כוח אלוקי בכל אדם, האדם נברא ישר והקדוש ברוך פותח בפניו אפשרויות תמידית לחזור - אלו רעיונות הכרחיים לאסיר משתקם, יותר מאשר לכל לומד אחד. זה מה שגואל את האסיר - להאמין שהוא מסוגל להיות נורמטיבי ולחיות על פי יושר ואמונה. העולם ואומר לו 'לא תצליח', 'אין לך אפשרות' ואין לך כוחות ואמצעים - התורה מתקנת את המחשבה.

אחד האסירים היה אומר לי: אני רגיל להסתובב כשבכיסים אלפי שקלים, כל הזמן. מה אעשה עכשיו? ארוויח ששת אלפים שקל בחודש? הוא לומד, בדרך הקשה, שמשפחה וילדים חשובים מכסף, כוח וכבוד. כשהאסיר משנן וחווה את הנקודות הללו בתוך בית הסוהר - אפשר לראות את השינוי. בסלנג שלו, בתרבות הדיבור ובהתנהגות היומיומית.

מבגרות אחרות

עשרות צעירים עם מגבלות
זכו כבר לצאת לחירות בדירות הבוגרים של שלווה

חיי חברה
ופנאי מלאים

ליווי
ופיקוח צמוד

תעסוקה
מותאמת

דירות מפנקות
ומונגשות

דיור בקהילה

שָׁלְוָה
נותנים תקווה. משנים חיים.

משרד הרווחה
והביטחון החברתי

לפרטים והרשמה:

052-8881761
campaign@shalva.org

אתה מבין שאפשר להיות צדיק גם מול ניסיונות קשים ביותר וגם עם נפילות בדרך, ואתה משתנה.

איך אתם נערכים לפסח?

בנינו סדנאות מיוחדות כדי להפוך את האסירים לעורכי הסדר בתוך האגפים. בעבר היה נהוג שמביאים עורכי סדר אזרחיים. חלק מהתרבות - וחלק מתפיסת הבטחון - היו לנסות לראות את האסיר בעיניים חדשות. לעזור לו להפוך מאדם שרק רצה לקחת מהחברה ולנצל אותה, למישהו שפתאום הוא תורם ואחראי. הקמנו סדנאות מיוחדות כדי ללמד את האסירים איך מעבירים סדר, כמו גם איך להיות חזנים בחגים. פתאום אדם לוקח אחריות לא רק על עצמו, וזה תיקון גדול. אפילו בתור דתי הוא לא שם לב עד כמה הוא עסוק רק בארבע אמות של עצמו. פתאום הוא יכול ללכת לחדר אחר, או לאגף אחר, למקום שאין מי שיבאר את הסדר ואין מי שייצור את ההרגשה המיוחדת שלו. הוא כותב חוברת משלו עם החידושים שלו על ההגדה. פתאום הוא הופך להיות ממרוכז פנימה - למשפיע החוצה. יש אנשים שרק הדבר הזה עושה להם שינוי עוצמתי.

יש אווירה של חירות בתוך בית הסוהר?

זה פרדוקס. בשיר השירים (פ"ז, ו) נאמר מִלֶךְ אֶסּוּר בְּרֶהֱטִים. כך אני מפרש את זה על האדם: אדם הוא מלך, שיש לו הכל: משרתים, עוצמה וכסף. אבל הוא קשור ברהטים. הרהט היא שְׁקֵת, שְׁקַע בְּאֶבֶן או בְּקוֹרֵת עֵץ לְהִשְׁקוֹת מִתּוֹכָהּ אֶת הַבְּהֵמוֹת. כמו שנאמר בכנות יתרו (שמות פ"ב, טז) "וַתְּבַאֲנָה וַתְּדַלְּנָה וַתִּמְלְאֲנָה אֶת הַרְהֵטִים לְהִשְׁקוֹת צֶאֱן אֲבִיהֶן". אדם הוא מלך, אבל הוא כל כך קשור למנעמי העולם הזה. אם יש לו צורך של כבוד שנפגע, אם עשו לו מה שלא מגיע לו לפי דעתו - נחרב עליו עולמו. כשאדם משחרר את הריכוז העצמי, הבהמי, הוא יוצא לחירות מן הרהטים הללו.

אין לך חירות אלא מי שעוסק בתורה, במושכלות, בתוכנה שיש מטרה לעולם וגם לי יש מטרה בעולם. אני חלק מהתיקון של העולם, יש חלק שקשור רק אלי. אני לא עמל"ק - ראשי תיבות: על מנת לקבל, אלא על מנת להשפיע

אני כאן בטעות

אתה פוגש בכלא חפים מפשע?

איך אני יכול לדעת? אני צריך לקחת את התיק שלו וללמוד את כל מה שהיה שם. גם אם אנסה - אין לי את הכלים המשפטיים להכריע. לכן אני לא נכנס לזה. יש כאלה שאומרים לי 'אני בטעות פה'. אבל הניסיון שלי מראה, אחרי תהליך שעוברים עם אסיר, כשאתה מדבר איתו - הם תמיד מודים. בהתחלה ההצהרה היא: 'באתי לשלם את חובי לחברה'. הוא חושב - עוד מעט גמרתי את התשלום ואני יוצא. זו האמירה הפשוטה, 'אני מחזיר חוב'. זה דימוי מאוד סלחני שלו ביחס לעצמו.

בשלב מתקדם יותר הוא אומר 'באתי לתיקונים'. לא של החטא שלו כמובן, אלא יש לי תיקונים אז באתי לתיקונים. משהו כללי ולא מחייב אותו במיוחד.

בשלב יותר מתקדם אתה נאלץ להסתכל פנימה, למרות שזה מפחיד. אל תפחד להסתכל פנימה. יש מי שעושה את זה. זה לא נעים להסתכל ולראות איפה פגעת ומה עשית. התורה נותנת אפשרות לדרך חדשה של תקווה לעתיד, אבל אני צריך להבין מאיפה באתי ומה גרם לי לכל זה. ברגע שאדם מסתכל פנימה, זה השינוי.

עמו אנוכי בצרה

יש לי שאלה אישית, ואתה לא חייב לענות עליה. אתה לא מרגיש מתנשא לפעמים? אתה גדלת - גם אם בחברה מעורבת - בצורה מתוקנת. איך תוכל להבין אותם?

אמר הקדוש ברוך הוא 'עמו אנוכי בצרה'. כל עוד לא תכיל את הכאב ותהיה עמו בצרה - לא תוכל לעזור. כל רב שיושב עם

האסירים ורוצה להצליח במה שהוא מעביר להם - הבסיס הוא לשמוע מה ואיך הם, מה כואב ומה הצרה ומה הם עברו בחיים. אתה נוגע בנפש והיא תמיד חייבת לדבר. היא לא יכולה לשתוק.

וביחס לניסיון מתוך חיי שלי - האמונה מדברת על כל אדם. גם אם לא חווית את אותה חוויה ואת אותו מקום שהשני הגיע אליו - האמונה מדברת. אסיר יכול להבין מתוך מבט עיני הרב, אם הרב רואה בו אדם שיש לו תקווה. לדעת לכוון לנקודה האמיתית הזו היא עבודה עצמית של רב בשב"ס. בכל בוקר אני מתפלל 'רבונו של עולם, תן לי את הכוחות לפעול את הפעולות הנכונות, תן לי את הבינה כדיבור להשפיע, כדי שנביא את האנשים האלה לתיקון'. אפילו ההקלדות שאני עושה במחשב כדי להוציא אישורים ולשלוח מיילים - הכל זה תפילות. ההשתדלות היא שלי, ההצלחות הן של בורא עולם.

איך יודעים שנא אני?

מרגישים את האכזב בכלא?

בדרך כלל אסירים לא כותבים מכתבים. אני זוכר מכתב שכתב לי אחד האסירים, שהיה מכור לסמים וליוויתי אותו במחלקת הגמילה של בית הכלא. במכתב הוא תיאר לי איך הוא התחיל לראות את העולם. את העצים, את הפרחים, את השמיים. הוא התחיל לראות שיש עולם סביבו וזה היה עוצמתי מאוד עבורו. הוא תיאר לי איך שנים הוא היה תקוע בשאלה איך להביא את עצמו לידי שחרון חושים חריף יותר. כך עבר מסס לסם, מחידוש לריגוש, מריגוש לחידוש. 'שנים שלא ראיתי עצים, פרחים או שמיים. תמיד חיפשתי עוד עומק של חוויה'. זה היה מכתב שהוריד לי דמעות. מה נתתי לבנאדם? לראות את הנעלם שבעולם. הוא עצמו היה נעלם בעולם, וכל העולם נעלם ממנו. ועכשיו העולם נגלה אליו והוא מרגיש גם את הנעלם שבעולם.

בפסח הקרוב כולנו יחד מסירים את המחסומים מהדרך לחומש **צעדת חומש**

החמש איננו Beralé

מאז הרצח של יהודה דימנטמן הי"ד נמצאת ישיבת חומש במצור.
בדרך לחומש הוקמו מחסומים והישיבה מבודדת.
בחול המועד פסח כולנו מחבקים את חומש
ומוציאים אותה מהמיצרים!

יום שלישי י"ח ניסן < 11:00
הפעלות לילדים בסיום הצעדה | בהשתתפות רבנים ואישי ציבור

נקודת יציאה: שבי שומרון 📍

לפרטים: 📞
058-4943721 | 052-7993578

שנה החדשה

פסח זה זמן של ספונטניות או הכנה מראש? © איך במכת הבכורות הפכנו לחלק א-לוק ממש? © הרב קנייבסקי עשה את מה שהוא רצה לעשות? © למה דווקא בחג הפסח יש מצווה לעלות לרגל? © מה ההבדל בין חומרה להידור? © איך יוצאים ממצרים עם האקונומיקה והפנטסטיק? בהתוועדות חגיגית, אהרן רזאל ואורי צוקר צוללים לתוך העומק של החג

לחיים!

אהרן:

בוא נפתח בניגון. אני אנגן ניגון שהלחנתי על "הא לחמא עניא".
ניגון הא לחמא עניא.

אהרן: התוכן הוא שאני מזמין את כל העולם. העולם רעב, העולם צמא. כל דכפין ייתי ויכול, כל דצריך ייתי ויפסח.

שמעתי אמש שאלה יפה מאוד מאחד הדרשנים: הרי כל העניין של פסח הוא הסימון שסימנו על הדלת על מנת שיהיה הבדל בינינו לבין המצרים. זה קצת מוזר. במכת דם, למשל, כל ילד יודע מה שמתואר שיהודי שותה עם המצרי מאותו הבקבוק, אצל היהודי זה היה מים ואילו אצל המצרי היה דם. כך גם במכת חושן. אין דרך אפילו לתאר את זה. מה, הייתה כמין בועה של אור סביב היהודים? בכל אופן, אם ככה, למה כאן היה צורך לעשות מעשה בשביל ההבדלה? וזה לא סתם עניין, זה עקרוני, קוראים לחג 'פסח' כי ה' פסח והבדיל, ולא הרג אותנו.

ועוד שאלה, מדוע דווקא את מכת בכורות ה' עשה בעצמו?

הוא תירץ זאת בשם המהר"ל, שאת כל שאר המכות עשו מלאכים, וגם המלאכים לא יודעים להבדיל. אבל בכל מכה העלה ה' את היהודים דרגה אחת מעל המלאכים, ולכן המכה לא חלה עליהם.

אולם הקב"ה, גם הוא היה כאילו צריך לעשות משהו, והרי אי אפשר לעלות מעל ה', ולכן הוא נתן לנו את המצוות דם פסח ודם מילה. דרך המצוות הפכנו לחלק א-לוק ממעל, וממילא המכה לא פגעה בנו, כי הפכנו לחלק ממנו כביכול. וזו גם הסיבה לחג: אנחנו חוגגים לא על עצם ההבדלה, אלא על כך שהפכנו לחלק ממנו כביכול.

זה מאוד עמוק, ומצריך עוד התבוננות.

לחיים, לחיים!

אורי: אני מחנך בישיבה בשילה, ואתמול דיברתי בכיתה על ראש חודש ניסן. במשנה כתוב שניסן הוא ראש השנה למלכים, מלכי ישראל, ותשרי הוא ראש השנה למלכי אומות העולם. מה ההבדל ביניהם?

כתוב במשנה בברכות שהרואה מלכי ישראל מברך "ברוך שחלק מכבודו ליראיו", ואילו במלכי אומות העולם מברכים "ברוך שנתן מכבודו לבשר ודם". זה לכאורה לא מובן, וכי מלכי ישראל הם לא בשר ודם?

אלא שאצל גוי כל התוכן שלו הוא בשר ודם, אין שם עוד משהו, זו התמצית. לעומת זאת, אצל יהודי המהות שלו היא יראה, הקשר עם ה'. לכן דווקא ניסן הוא חודש תמצית הזהות של עם ישראל. לעומתו, תשרי הוא חודש מאוד אוניברסלי. המשפט בראש השנה הוא לכל באי עולם, ובסוכות מקריבים שבעים פרים כנגד שבעים אומות בבית המקדש. רק שמיני עצרת נוגע לעם ישראל לבדו.

בניסן ופסח מתרכזים רק ביהודים, כאשר השיא הוא בליל הסדר ובמכת בכורות שהייתה בו. כמו שאמרנו, זה הזיהוי הכי עמוק של היהודי, אתה מזהה את היותך חלק א-לוק ממעל ממש.

אהרן: אני אמשך אותך. בהמשך הדרשה הדרשן שאל: מה הרעיון של קידוש החודש, שהוא המצווה הראשונה? בפרט שכידוע, רש"י בפתיחת התורה שואל מדוע התורה מתחילה מבראשית, הלא היא הייתה צריכה להתחיל "מהחודש הזה לכם". אבל לכאורה היינו מצפים שהשאלה תהיה מדוע לא להתחיל עם דברים יסודיים יותר, כמו "שמע ישראל" או "ואהבת לרעך כמוך".

יש הסבר מאוד מוכר, שאמנם זו נראית מצווה צדדית, אבל היא מבטאת את כוחו של יהודי.

הוא המחיש זאת מאוד יפה: לפי קידוש החודש שלי, הקב"ה זו מכסא דין לכסא רחמים בראש השנה, ונקבע מתי מגיע פסח ואסור לאכול חמץ. בעצם הקב"ה אומר: "אתם שותפים להנהגה שלי".

שאלת אותי בטלפון, כשדיברנו על ההתוועדות, על היציאה ממצרים והמצרים. אני ניסיתי להתחמק, אתה יודע, זו שאלה מאוד אמיתית. האם בסוף הסדר אני אמור להרגיש גאולה, ואם לא - אז לא הלך לי? משהו בסגנון: "וואי אבא, עשיתי הכל, ניסיתי הכל, ובסוף זה

לא הלך"?

קודם כל, חשוב לזכור שליל הסדר, חוץ מזה שזה זמן היסטורי, הוא גם זמן של עבודה. ואני מברך את כולנו שנזכה לעשות את זה, לצאת מהמצרים.

יש משל מפורסם על אדם שהייתה לו ספינה שהוא היה קושר לחוף, וכל פעם הגלים היו סוחפים אותה איזה 500 מטר. שאל אותו מישהו: "אני לא מבין, הספינה מתרחקת לך כל הזמן 500 מטר, אז למה אתה מתאמץ לקשור אותה"? הוא ענה לו: "שוטה, אם אני לא אקשור אותה, תוך שבוע היא תהיה באמצע הים".

ככה זו עבודה של יהודי. אמנם אנחנו בדרך שזקוק לתוצאות מיידיות, אתה שולח ווטצאפ וצריך לראות שהוא קיבל, קרא והגיב, אבל אצל ה' זה עובד אחרת. בסוף ליל הסדר אתה אמנם לא רואה תוצאות מיידיות, אבל בלי הפסח הזה היית איפשהו באמצע הים. נכון, קשה לשים את האצבע, ואנחנו לא מקבלים חשבונית בסוף ליל הסדר, אבל בשמים זה עשה משהו, אתה תרגיש את זה במשך כל השנה.

אורי: היה צדיק לא מוכר במעלה לבונה שהסתלק השנה בהושענא רבה. שנה אחת לפני שנסעתי לאומן לראש השנה הגעתי אליו להגיד לו 'שנה טובה', אז הוא אמר לי: "אנשים מגיעים לשם וחושבים שהם צריכים לקבל את הכל עכשיו". הוא פתח סידור ב'איזהו מקומן של זבחים' ואמר לי "יכול להיות שבאמצע חשוון פתאום משהו נופל לך ב'איזהו מקומן של זבחים', וזו בעצם תוצאה של הנסיעה לאומן".

פעם אחרת הגעתי עם חבר שלי אחרי הנסיעה והוא שאל אותי, "עם מה יצאת ממש?" החבר התחיל לגמגם איזו תשובה, אז הוא אמר לו: "תחזור בפורים ותגיד לי עם מה יצאת ממש".

אחרי ההתכתבות שלנו אתמול, שאלתי את עצמי אם פסח זה זמן של ספונטניות או הכנה מראש.

תחשוב רגע על עם ישראל במצרים. שנה שלמה יש מכות, אחר כך בראש חודש כבר מכינים אותם ליציאה, בעשירי בניסן הם לוקחים את השנה ועוד לא עושים לו כלום, ב"ד הם שוחטים ומורחים את הדם, כמה הכנות. ובסוף מגיעה יציאת מצרים וזה פשוט פתאום קורה, בהפתעה.

אהרן: אולי זה קשור למה שאתה אומר. בשבילי חירות זה לא להיות מקובע, כמו שמסבירים בחסידות: "של נעליך מעל רגליך", תשיל את המנעולים מעל הרגליך.

עוד מעט אולי תלמד אותי איך עושים זה, אבל הרעיון קוסם לי. להיות חופשי להבין שלמרות שתכננת משהו זה לא מה שה' רוצה ממך, ולשנות כיוון בשניה, לחשב מסלול מחדש. זה לא חופש במובן השלילי, חופש מהמצוות. זה כמו שר' יהודה הלוי כתב "עבד ה' הוא לבד חופשי", וזה לא פרוקס. בתוך כל אחד מאיתנו יש פרעה, והוא כובל אותך חזק, ולהיות עבד של ה' פירושו לא להתרגש ממנו, וממילא לא להיות כבול אצלו.

יש סיפור שבתור מוזיקאי הוא מאוד חזק עבורי. כאשר מנגנים ג'ז יושבים חמישה נגנים: כינור, חצוצרה, סקסופון, גיטרה ופסנתר. הם מנגנים את המנגינה, ויש זמן שכל אחד מהנגנים מאלתר ומרשים את כולם. כשהיינו מנגנים ג'ז אצל המורה שלי, היה סקסופוניסט אחד שתמיד שתק ואז ברגע האחרון עשה איזה אלטור. המורה שלי ניגש אליו ושאל: "למה אתה לא מנגן"? אז הוא ענה לו: "זה הסולו שלי, אני יכול לעשות בו מה שאני רוצה".

זה כל כך הרשים אותי, כי זה שבר אצלי סטיגמה. כולנו חשבנו שכיוון שזה הסולו שלך אתה חייב לנגן, אבל אז אתה לא חופשי. הוא הבין שזה הסולו שלו והוא יכול לשתוק.

אורי: כשדיברת חשבתי על הרב קנייבסקי. זה יהודי שאם היית שואל מישהו אחר: "הרב קנייבסקי, הוא חופשי או משועבד"? התשובה המיידית הייתה: "משועבד", הרי היו לו ערמות של חובות בכל יום, לכאורה הוא הכי עבד בעולם. ובכל זאת המשפחה מתארת שאף פעם לא היה לחץ בבית מסביב לחובות האלו.

אהרן: איך הוא עשה את זה?

אורי: מה שאני מרגיש זה שיש לנו הרבה פעמים איזושהו לחץ, שברגע שנשחרר נגלה שבעצם אנחנו לא רוצים את ה'. אם למשל היום בבוקר היינו פותחים ספר תורה והיינו מוצאים שם קלף שכתוב עליו: "היום אין גן עדן וגיהנום, תיהנו", הייתה לי רשימה מה לעשות ביום כזה. להיות חופשי, זה לגלות שמה שאני עושה זה מה שאני רוצה לעשות.

הרב קנייבסקי עשה את מה שהוא רצה לעשות. אם היית אומר לו, "היום אין גן עדן וגיהנום, אתה יכול לעשות מה שבא לך", הוא היה אומר: "מה זאת אומרת? אני עושה עכשיו מה שבא לי. בא לי ללמוד שבעה דפי גמרא, עשרה סימנים בשולחן ערוך, לקום באחת וחצי בלילה ולהתחיל את היום שלי".

אצל כל יהודי, אם הוא חופר עד הסוף פנימה הוא מגלה שלעבוד את ה' זה בדיוק מה שהוא רוצה.

אהרן: לכן פורים הוא הכנה לפסח. ר' שלמה קרליבך היה אומר: מה ההבדל בין שיכור גוי לשיכור יהודי, גוי רואה הכל כפול, יהודי רואה שהכל אחד... אז יוצא שבפורים אנחנו פותחים את הלב לפני שאנחנו פותחים את הניקיונות בבית לפסח, ואנחנו רואים שאנחנו רוצים את ה' לגמרי.

אורי: לגמרי, לגמרי. מישהו אמר אצלנו בסעודת פורים שכולם שותים בשביל לשכוח, אנחנו שותים בשביל לזכור, "זכרהו על היין".

אהרן: זה גם קשור לכך שפורים זה הבלאגן, עד דלא ידע וכו'. בפסח זה הסדר, כל הליטאים מודדים שיעורים, ארבע כוסות, צריך לאכול עד חצות ועוד. הכל מוגבל - וזה לגמרי חופש.

אורי: ממש ככה, אתה יוצא לחירות בדיוק בחצות. כתוב במאמרים של חב"ד, ולא רק שם, שיש עניין בנקודה של חצות, שזה קשור גם לקימת חצות ותיקון חצות. יש שני חצאים של הלילה, הראשון דין והשני חסד, והנקודה של חצות היא נקודה שאין לה שייכות לאף אחד מהחצאים, וממילא זו נקודה של אין סוף כי היא לא שייכת לא לפה ולא לפה, היא לא מוגבלת. וזה התוכן של החירות, כמו שאמרת בהתחלה, שיהודי כליל הסדר הופך להיות כביכול אחד עם השם יתברך.

אהרן: יש סיפור שאולי תוכל להסביר לי. מספרים על הבבא סאלי שישן בלילה, והמנהג שלו היה לישון כשכפות הרגליים מחוץ לשמיכה. פעם מישהו בא וכיסה אותו, והוא התעורר ואמר: "אתה מכסה לי את נקודת החצות". אולי צדיקים ברגל שלהם יודעים מתי העומק של הלילה מגיע. הרי רגליים הן לילה, והן גם הכי רחוקות מהראש. ר' שלמה אומר שלפעמים הראש כבר לא עובד, אז צריך לעבוד עם הרגליים, לרקוד.

בוא נעשה ריקוד שניה.

ניגון ממצרים גאלתנו - חב"ד.

אורי: דיברת על המעלה של הרגליים והריקוד. בשביל לצאת ממצרים, בסוף יהודי לא צריך לעשות כוונות האריז"ל - ויש כוונות האריז"ל כליל הסדר - אלא לעשות פעולות פשוטות. כמו היהודים במצרים שהיו צריכים לעשות פעולות טכניות: לשחוט את השה, למרוח את הדם על המשקוף. שים לב שהנקודה הפנימית של העשייה שלהם הייתה מסירות נפש, ומסירות נפש שייכת לכל יהודי. יש דברים ששייכים למדרגות, לא כל אחד שייך לזה, לא כל אחד הוא ר' חיים קנייבסקי, אבל מסירות נפש - אין יהודי שלא מסוגל למסירות נפש. וזה אומר שכל יהודי מסוגל לצאת ממצרים.

נקודת מסירות הנפש היא בדיוק החופש שעליו אנחנו מדברים. יהודי שמסר את נפשו הרגיש שהוא חייב לעשות את זה? אף אחד לא מחייב אותך. אמנם ההלכה אומרת "ייהרג ואל יעבור", אבל אדם יכול להחליט שהוא מעדיף לחיות ולא להקשיב להלכה, חלילה. בעצם במסירות נפש אתה הכי בוחר, אתה בוחר לוותר על החיים שלך בשביל ה'. אתה הולך על כל הקופה, ואתה בעצם לגמרי בן חורין.

אהרן: הייתה לי בעבר פרשת דרכים בחיים, לא ידעתי מה להחליט, אז התחלתי לרוץ וזה הציל אותי. ואז הבנתי שהשכל שלי לפעמים לא עובד, והרגליים הן אלה שצודקות. ואולי זה העניין של פסח, לעלות

לרגל, לקפוץ לים.

אורי: זה ממש גדר הלכתי. עליה לרגל שייכת רק למי שיכול לעלות ברגליו, וכשם שבא לראות כך בא ליראות" זה בזכות הרגליים. זה פלאי פלאות. כתוב בספרים שהרגליים מוליכות את הראש למקומות שהראש לא מסוגל להגיע אליהם לבדו, וזו המעלה של הרגליים על הראש.

אהרן: וזה מתקשר לדורנו, עקבתא דמשיחא, שיש לאנשים את הכוח למסור את הנפש.

אורי: המאמרים של הרבי מליובאוויטש, כמעט אחד אחרי השני מדברים על מסירות נפש. לא מסירות נפש של למות בפועל, אלא להיות יכולים לקחת עד הסוף את הכוחות שלנו.

הרב שטיינזולץ סיפר לנו פעם שהוא שלח מכתב לרבי עם המון דברים שהוא עשה, והוא הרגיש שהוא לא עומד בנטל, הוא רצה שהרבי יגיד לו מה להוריד. הרבי ענה לו לעשות הכל ולהוסיף עוד משהו. לא כמו הסיפור עם העז - להכניס ולהוציא, אלא להכניס ולהשאיר... הרב שטיינזולץ הסביר, שבפיזיקה יש חוק שאחרי שאתה דוחס את החומר עד הסוף, נהיה משהו חדש עם מהות אחרת. וזה מה שהרבי ניסה לעשות ליהודים, לגלות בהם מציאות אחרת.

צריך להיזהר עם הסיפור הזה. זה קשור למה שאמרנו על הרב קנייבסקי, הוא דחס את הכל, אבל עשה את הכל בנחת. אם אתה דוחס ואתה לחוץ, אז משהו לא נכון.

ניקיונות לפסח זו דוגמה מצוינת. אני גדלתי בבית שפסח היה אירוע, היו שנים שהתחלנו כבר בחנוכה. אחרי החתונה היו שנים שהרגשתי שאני לא מסוגל לנקות בנחת, אז היה לי הסכם עם אשתי שהאחריות שלי לשמור על הילדים והיא אחראית על הניקיונות...

רזאל: "אמנם אנחנו בדור שזקוק לתוצאות מיידיות, אתה שולח ווטצאפ וצריך לראות שהוא קיבל, קרא והגיב, אבל אצל ה' זה עובד אחרת. בסוף ליל הסדר אתה אמנם לא רואה תוצאות מיידיות, אבל בלי הפסח הזה היית איפשהו באמצע הים"

אהרן: אמרתי לאשתי פעם שבזמן שהיא מנקה, שתתבודד. היא שאלה אותי איך עושים את זה, ועניתי לה שזה פשוט מאוד. מקפלים חולצה של אחד הילדים ואומרים תודה על הילד, מתפללים עליו, מתפללים שנוכה להרגיש את החירות בלב.

אורי: מנהג ישראל תורה הוא. יש אנשים שלחוצים לפני פסח, אבל ליל הסדר מגלה שמה שעשיתי בכפייה זה מה שבאמת רציתי לעשות.

יש סיפור על ר' לוי יצחק מברדיצ'ב ששנה אחת ביקש מהמשמש שלו להסתובב ולבקש מהגויים בעיירה סחורה מוכרחת. המשמש הלך אליהם והתברר שלכולם יש סחורות מוכרות מתחת לשטיח, בסליקים. אחר כך הוא שלח אותם לבתים של יהודים לבקש כזית חמץ בשביל הרב, והם נכנסו לפאניקה מכך שהרב חושד בהם שיש להם חמץ... אז הוא אמר לה': "תראה מה זה, ריבוננו של עולם: הקיסר אוסר להבריח סחורות, מעמיד שומרים, והנה לאנשים יש סחורה מוכרת. ואילו ליהודים לא הצבת שום שומר, ולאף אחד אין חמץ בבית..."

אהרן: יש מצוות ששייכות, כאילו, לדתיים. אבל בפסח, יש לי חברים מסורתיים שנהיים פשוט 'חזונישניקים'. פסח הוא הלידה של האומה, ובפסח מגלים שהקשר שלנו עם הקב"ה אינו דומה לשום קשר בעולם, וגם הקשר בינינו לא דומה לקשר שיש לגויים אחד עם השני.

אורי: אמרת קודם שלא רואים את התוצאות של ליל הסדר מיד, אבל צריך לדעת שבסופו של דבר אתה יוצא לחירות.

איך יהודי מתכוון לפסח? לכאורה היינו צריכים לשבת ללמוד כל היום, להתבונן. בפועל, הרבה מההכנות הם הניקיונות. ברור שצריך לשבת ללמוד, אבל מסתבר שכדי לצאת לחירות, אחרי כל ההכנות, אתה יוצא

עם הרגליים. הראש הולך אחרי הרגליים. תעשה דברים פשוטים של יהודים פשוטים, תאכל כזית מצה, כזית מרור, תשתה ארבע כוסות ותצא ממצרים. וכן, עם האקונומיקה והפנטסטיק אתה יוצא ממצרים.

אהרן: הייתי בישיבה של הרב נחמני, בין החומות. הוא הסביר את הפסוק: "ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים". לרוב מסבירים שחכמתכם היא התורה, אבל הוא הסביר שהחכמה היא ה"לשמור ולעשות". החכמה שלנו כיהודים היא לא כמו באיזו פקולטה, אלא היא יורדת לעשייה בפועל.

לחיים לחיים!

ניגון אתה בחרתנו.

אורי: גם הגאולה העתידה מגיעה דרך הרגליים. בדור האחרון העניין הוא מסירות נפש ועשייה בפועל. בתניא כתוב שבדורות הקודמים העניין היה לימוד התורה, ובדור שלנו זה תפילה וגמילות חסדים. הצדיק ממעלה לבונה אמר שעכשיו העיקר הוא גמילות חסד. הוא היה מדבר המון על זה שהגאולה תגיע דווקא דרך אהבת ישראל אמיתית, עם דגש על האמיתית. אנחנו דור של רגליים: אמונה, תפילה. יש 'ליקוטי הלכות' שאומר שכל העניין של עמלק זה לייאש יהודי מלהתפלל. ראית כל כך הרבה פעמים שתפילה עובדת, אבל כל פעם זו התמודדות מחדש להאמין. כמו בפורים, שהמגן גרם להם להתייאש מהגאולה. הרי הגמרא במסכת מגילה אומרת שכל הסעודה הייתה על כך שעברו 70 שנים של גלות והם לא נגאלו, בסעודה אוכלים עם כלי המקדש ואחשוורוש יושב עם בגדי הכהן הגדול. זו ממש סעודת ייאוש מהגאולה, ועם ישראל משתפים פעולה, נהנים מסעודתו של אותו רשע. ילקוט מעם לועז אומר שמאחורי כל הסיפור הזה נמצא המן, מוביל היאוש.

אהרן: הרב אלימלך בידרמן אומר על הפסוק "לעשות כרצון איש ואיש" שחז"ל אומרים שזה מרדכי והמן - "איש" ראשי תיבות "אין שום יאוש", "ואיש" זה אותיות "יאוש", וזה בדיוק מרדכי והמן. זה כל כך עמוק. אתה יכול לחשוב שהם אותו הדבר, אבל בעצם זה כל כך שונה, וההבדל הוא קטן.

צוקר: "אם למשל היום בבוקר היינו פותחים ספר תורה והיינו מוצאים שם קלף שכתוב עליו: "היום אין גן עדן וגיהנום, תיהנו", הייתה לי רשימה מה לעשות ביום כזה. להיות חופשי, זה לגלות שמה שאני עושה זה מה שאני רוצה לעשות"

אורי: איך חיזקת אותי עם זה. זה כמו ההבדל בין יהודי ליהודי. המצב שלהם לא משהו, אבל אחד התייאש דקה לפני הגאולה, והשני לא, וזה שלא התייאש יגאל. כמו במצרים, שארבע חמישיות לא יצאו, כמה מיליונים מתו במכת חושך. למה הם לא יצאו? פעם שמעתי מישהו שאמר שאלו שנשארו היו אלו שהתייאשו מלצאת.

אז זהו, אנחנו דור של רגליים, של פעולות פשוטות שאיתן אנחנו מביאים את הגאולה, עבודות ששייכות לכל יהודי. ויש לעניין הזה רובד נוסף, פעם זה היה נסתר שכל יהודי הוא בעל משמעות, אבל היום ממש רואים את זה.

אהרן: זה מזכיר משהו ש'ר' שלמה אמר. הרי יודע שחמץ הוא אפילו במשהו, ר' שלמה אומר שלכל יהודי יש משהו שאי אפשר להסביר, דבר שלא מתבטל, וכמובן הכוונה כמובן החיובי. ואולי זה המשהו הקטן הזה שהוא ההבדל בין חמץ למצה, הרי ההבדל בין חמץ למצה הוא בקו קטן שמפריד בין האות ח' לאות ה'.

אורי: ה'שפת אמת' אומר שתשרי הוא חודש של יראה, וניסן הוא חודש של שמחה. חבר אמר לי פעם שכתוב שלא אומרים תחנון בניסן כי "יצא רוב החודש בקדושה", מה הקדושה? דברים שמחים: חנוכת המשכן, יציאת מצרים. כלומר, קדושה שווה שמחה.

אהרן: בתור מוזיקאי, אנשים מצפים שאני אהיה דוקטור לשמחה. אני יודע שהמוזיקה מייצרת שמחה, ובכל זאת לא תמיד אני שמח. פעם פגשתי מישהו ושאלתי אותו: למה השמחה כל כך חשובה? הוא ענה לי שכשאתה שמח זה מי שאתה באמת. היינו יכולים לחשוב ששמחה היא מצב, כמו עצבות, אבל לא, שמחה היא המהות שלנו. כשאומרים שמחה אין פירושה להיקרע מצחוק. הכוונה היא להיות חיוני, כמו צדיקים שמלאים חיוניות כי הם מחוברים לרצונות שלהם.

זה מאוד קשור לעוד משהו שהרב נחמני אמר. הוא דיבר על כך שהחכם הוא לא אינטלקטואל, אלא שהוא שומר ועושה, אין פער בין מה שהוא רוצה לעשות למה שהוא עושה.

אורי: זה בדיוק מה שדיברנו קודם על נקודת החופש, כשאני שמח אני חופשי. אחת האינדקציות הכי טובות לחופש היא שמחה.

אהרן: כי בשמחה תצאו. זו בעצם הכותרת של ההתוועדות. לחיים!

אורי: אבל אסור להיות לחוץ מזה שאני לא שמח. צריך לעשות מה שאני יכול בשביל להיות שמח, אבל לא להיות לחוץ מזה. רבי נחמן אמר פעם שצריך להיות שמחים בשבת, אז רבי נתן נהיה מודאג מזה, ואז רבי נחמן אמר לו שעכשיו יהיה לו ממה להיות במרה שחורה. כלומר, הוא אמר לו שלא טוב להיות מודאג מזה שאני לא שמח. רבי נתן ענה לו שנכון שהוא לא שמח אבל הוא רוצה להיות שמח, ורבי נחמן שיבח את האמירה הזו.

מישהו עשה פעם הבחנה יפהפייה בין חומרה להידור: חומרה היא לחוצה, הידור הוא אותו דבר אבל בנחת ושמחה, בהבנה שזו פשוט דרך להיות קרוב יותר לה'. כמו שאמרנו בהבדל בין המיאוש ללא מיאוש - בחוץ זה נראה אותו דבר, אבל זה כל כך שונה.

אצל הצדיק ממעלה לבונה היה דבר פלא, הוא כל הזמן היה שמח. אתה לא מבין אילו חומרות הלכו שם בפסח: כל הספרים שלו היו מכוסים מהרצפה עד התקרה בניילון, כל הכיסאות בניילון נצמד, הברזים היו מכוסים בכד, אבל הכל מתוך נחת ושמחה.

ניגון רק צריכים עוד כמה תפילות.

אהרן: אנחנו לקראת הסוף, לא דיברנו על דמעות. בוכים לביל הסדר קצת? מתפללים?

אורי: מאוד חשוב מה שרבי נחמן אומר: כשאתה קורא תהלים, תבכה, אבל אל תכריח את עצמך לבכות. אם נפתח לך, נפתח. האדמו"ר מפיאסצנה אומר שחסידי יכול לרקוד בניגון של 'כל נדרי' ולבכות בניגון של פורים, לפי מה שנפתח.

אהרן: ר' שלמה אומר על הפסוק "הזורעים בדמעה ברינה יקצורו", שהגאולה האמיתית היא כשאתה יודע לדמוע כשאתה ברינה.

ניגון הזורעים בדמעה.

לחיים לחיים!

אהרן: אז מה נברך אחד את השני?

אורי: שנזכה להיות חופשיים באמת, חופשיים ושמחים.

אהרן: להיות חופשיים עם ה', עבד ה' הוא לבד חופשי.

אורי: שנזכור שאולי חסרה רק עוד תפילה אחת, התפילה שלי. שנאמין בכל הדברים הקטנים שאנחנו עושים שהם לא קטנים בכלל, יש להם המון כוח.

אהרן: שנזכה להיות "איש" ולא "ואיש".

אורי: זהו, בדיוק. כשיהודי יודע שיש משהו מחוץ למצרים והוא לא מתייאש, עם זה הוא יוצא ממצרים.

כשאת מגיבה מעל הטבע, את מכניסה את השכינה ביניכם

לא בזלזול, אולי אפילו בכלל לא להגיב, זה כבר יהיה מעל הטבע. כשאת לא מגיבה באוטומט, זה כבר קידוש השם, זה מעל הטבע, לזה קוראים מסירות נפש" הסברתי

"אוף! אני כל כך כועסת עליו! אני מרגישה שהוא עושה לי דווקא. הוא מדבר אלי כל כך לא יפה, אפילו ליד הילדים. איזה בעל הקב"ה סידר לי?" אמרה בעצבות ורד.

"אני מרגישה, שאנחנו מצליחים לפתור את כל החיכוכים והריבים שלנו רק כשאנחנו אצלך פה" אמרה.

"ואיך את מגיבה להתנהגות שלו?" שאלתי

"אני לא יכולה לסבול את זה. אני חייבת להגיב לו. הדבר הכי גרוע זה שאני גם מוציאה אחר כך את כל הכעס שלי על הילדים" המשיכה בעצב

"אני אסביר לך. קחי ריב של שני אנשים, הם הולכים לשופט לפתור את הבעיה. כשהם מול השופט, הם כבר בטלים אליו, כל אחד בנפרד בטל אל השופט. זה מרכז אותם מההתמודדות. הם כבר יעשו מה שהשופט יגיד, זה כבר לא אותו דבר. הפעולה הזאת חייבת להיעשות. הדרך שאת יכולה לעשות את זה בלי כל פעם לבוא אלי שאני אפתור לכם את הריבים, זה על ידי זה שאת תגדילי ראש ותהיי מוכנה לעשות פעולות נגד הטבע. זה כבר אוטומטית ישפיע על בעלך. מי שנמצא בגדלות, מגיב מעל הטבע וגורר את השני לתגובות אחרות והריב ייפסק. כשאת מתגברת מעל הטבע שלך, את מחוברת, יודעת שזה מאת השם ואת מקרינה לתוך הזוגיות הקרנה שלא ניתן לעמוד בה ובעלך לא יגיב כמו שציפית שגיב. הקב"ה רוצה את החיבור שיהיה יותר פנימי. כל האינטרסים זה קשר חיצוני - גופני, כלכלי וכו'. קשר פנימי, זה אהבה שלא תלויה בדבר. בעצם, המשבר הזה יגרום להסרת האינטרסים שיצרו את החיבור מלכתחילה ויווצר חיבור פנימי חדש, הרבה יותר עמוק. זה לקשור קשר חדש עם בעלך. הקשר לא רק יתעצם בינכם, אלא גם כל אחד בפני עצמו יתחיל לרעות בשדות האמונה. תוכלו להבחין שכל האינטרסים שהיו ביניכם היו רק חיבור ביניים לא אמיתי בדרך לתכלית שאמורה להיות עבור הקשר שלכם" הסברתי

"תראי, יש פה 2 עניינים: דבר ראשון, את חייבת להגדיר עבור עצמך איזה בעל את בוחרת? מהרגע שהגדרת לעצמך שאת בוחרת בעל שמדבר בצורה מכובדת, שמעריך ולא מתפרץ, אז זו המחויבות שלך מול עצמך. ברגע שבעלך לא מתנהג בצורה מכובדת, לא לחכות שיגיעו התפרצויות קשות כדי להגיב, אלא גם מול אבק זלזול את חייבת ישר להגיב ולומר לו שיש דרך אחת לדבר אלייך!!! הדבר צריך להיות מאוד ברור! זה צריך להיות מונח בעומק נפשך. זה לא אמור להיות בכלל עם גרגר של כעס, אלא זה צריך להיות עם המון תוקף. קודם ולפני הכל: את צריכה להאמין, שבאמת את ראויה. שמגיע לך - שהאיש שלך יכבד אותך וידבר אליך בצורה מכובדת" הסברתי לה.

"אבל מה אני עושה כשאני כבר נסחפת לתוך ויכוחים ולתוך הריבים האלה? אני לא מצליחה למצוא את הדרך החוצה, כל רגע שעובר רק מחמיר את המצב עוד ועוד" שאלה בחוסר אונים.

"המשבר הזה שלכם, זה הזדמנות עצומה לגילוי השכינה בינכם" אמרתי

"את רצינית? שיש משבר זה הזדמנות אולי ללכת לרבנות" ענתה בצנינות

"וואהו, אני לא מבינה איך מהריב הזה אפשר בכלל לייצר קשר טוב יותר? זה נשמע כמו סיסמא של פסיכולוגים..." התחילה

"כשאת ובעלך נפגשתם, זה קרה בגלל שיש לכם תיקון משותף. זה הניצוץ ביניכם. נפגשתם בגלל שורש נשמתכם. אין שום כח שבעולם שיוכל לנתק את הקשר הזה חוץ מהיצר הרע, שהוא עושה הכל על מנת למנוע ולהרחיק את הגאולה הפרטית שאתם צריכים לעבור. ברכה והצלחה!

"יש מקרים שצריך לייצר משברים. רק שתדעי, שכל הייסורים האלה מהמשברים, רוצים לרמז לנו שאין לנו שום כח מצד עצמנו. כשאנחנו נפגעים, זה מחולל לנו בטבע תגובות נגד, כעס, מרידה, אבל לא זו המטרה, המטרה לעשות עצירה מהשטף, לעצור את הזנת האינטרסים העצמיים ואז הלב נפתח ומתחיל להיווצר גילוי עוצמתי יותר. אם לא תסחפי לתוך הריב, לא תגיבי אליו כמו שבא לך להגיב באופן טבעי, אם תגיבי באצילות נפש, לא בהתנשאות,

הערה חשובה מאוד: אם את חווה אלימות פני לעזרה, אין כאן בשום אופן מסר להכיל אלימות כלשהי

מאמינים בתל אביב

איתי אסמן

מתאחדים", ענית לו "אתה צודק אבל רגעי משבר מלמדים המון על מי אנחנו באמת גם ביום יום".

אשתו של דעאל, נועם מרים מספרת על הרשמים שהיו לה במוצאי שבת בכיכר דיונגוף: "פגשתי מישהי שהייתה כבר הסמוך בזמן הפיגוע, היו לה שריטות על הרגליים מנפילות על הזוכיות, היא הייתה מפוחדת וחרדה מכל רעש קטן שהיה בכיכר סביבנו וכל כך העריכה את זה שראיתי את הפחד שלה. למרות הפחד היא לא עזבה את הכיכר עד שנגמר שם, ממש היתה מרותקת לשירים, לאווירה, לחיבוק. הזמנתי אותה לארוחת, החלפנו מספרים, התחבקנו. אמרה שתגיע. פגשתי בחורה נוספת שמדי פעם מגיעה ל'ראש יהודי' ששיתפה אותי שהיא הייתה אמורה לחגוג לחברה שלה יומולדת ממש באותו בר, האילקה. בנס, היא לא הייתה בפיגוע אבל כשקלטה את ההצלה שלה זה צימרר אותה. היא שיתפה אותי עם דמעות בעיניים שעד שהיא הגיעה לאירוע בכיכר היא לא קלטה עד כמה היא זקוקה לזה. אמרה תודה על מה שאנחנו עושים וכמה זה דבר גדול.

מדהים איזו השפעה יש לאנשי אמונה בעיתות משבר

דעאל מסכם את התובנות שלו מהאירוע: ב'ראש יהודי' יש שגרה של שיעורים, חברות ואירוח בשבתות אבל אחרי האירוע הזה התחדדה אצלי ההבנה שהתפקיד שלנו הוא גם להיות זמינים. אנחנו לא יודעים מתי זה יקרה, אבל ה' יתברך מגלגל את האירועים, ואתה צריך להיות שם קשוב כדי לנצל את הרגע. במקרה הזה האירועים יצרו אווירה שאפשרה לנו לעשות מה שלא יכולנו לעשות קודם. גם בתקופת הסגרים החברים פה בראש יהודי מינפו את המצוקה והרימו קבלת שבת בכיכר דיונגוף. קבלות שבת שממשיכות עד עכשיו בכל שבת מברכים. יום יבוא ה' יערה רוח ממרום, וגל אדיר של תשובה ישטוף את הארץ, אנחנו צריכים להיות מוכנים ליום הזה, להיות שם ולומר הנני."

asmanitai@gmail.com

יום חמישי לפני שבוע היה פיגוע מחריד בדיונגוף במרכז תל אביב, בו נהרגו 3 יהודים על ידי מחבלים ערבים, ארגון 'ראש יהודי' החליט לעשות מספר אירועים בכיכר דיונגוף כדי להרים את הרוח ולחזק את הלבבות אחרי השבר הנורא והאובדן הגדול - ביום שישי בבוקר הם ארגנו מניין יחד עם קהילות נוספות בתל אביב, לאחר מכן קבלת שבת וגם מפגש במוצאי שבת. הצילומים מהאירועים הגיעו לכל העולם דרך הרשתות החברתיות ואנשים כתבו שעם ישראל חזק בזכות האחדות שלו והרוח שלו. דעאל ונועם מרים כהן

מקהילת 'ראש יהודי' גרים ברחוב דיונגוף ועוסקים בהפצת יהדות, את השבת הם תכננו לעשות אצל חברים ברמת הגולן, אבל הפיגוע גרם להם לשנות תוכנית, לחזור לעיר ולהביא גם את ההורים.

דעאל מספר: "לקבלת שבת של 'ראש יהודי' בכיכר הגיעו מאות אנשים, האווירה הייתה מאוד מרוממת, אנשים רצו לקבל חיזוק ונחמה ביחד מתוך החיבור לתפילה, קולות השירה הפיחו רוח אמונה. הרגשנו שהלבבות פתוחים וזה הזמן לעשות מעשה.

לאחר הסעודה הלכתי עם אבי, שגם ביקש להצטרף, הוא עטוף בדגל ישראל וגביע יין בידו ואני עם דגל בידי. נכנסו למסעדה הראשונה שלידי ביתנו ושאלנו את האחראי אם אפשר לעשות קידוש לכולם הוא ענה "בטח תנו בראש" והציע לנו שתייה על חשבוננו. אנשים ישבו שם 24 שעות אחרי הפיגוע עם לבבות כבדים. רצינו להרים את הרוח מתוך חיבור לקודש. "שבת שלום חברים, כוסות באוויר וחיוכים על הפנים!" הכרזנו "עם ישראל חי! לא יעזור להם! האור שלנו ניצח" כל הקהל שיתף פעולה ואנשים מחאו לנו כפיים. את הקידוש עשינו בקול רם, ידיים הושמו על הראשים, כולם הקשיבו "סברי מרנן! לחיים!" עשינו ברכה וכולם שאגו "אמן", שתו מהכוס ונפרדנו בברכת שבת שלום. כך עברנו בעוד מקום ועוד מקום, שמונה או תשע מקומות. התגובות היו נלהבות: "כל הכבוד לכם", "תמשיכו". הרגשנו שהזכרת שם שמיים של הקידוש מרוממת את כולנו ומעניקה נחמה וחוסן לאומי. בחור אחד העיר "חבל שרק אחרי משבר אנחנו

להצטרפות לקבוצת ווטאפס של טיפ יומי לקירוב נא לשלוח הודעה ל-052-5665005

היסטוריה יהודית | אמונה | ערכים | אהבת תורה | קניות אהבה

קניתם כבר מתנת אפיקומן?

הקומיקס שמשגע את הילדים! 9 ספרים רק ב-399
שליח עד הבית 45-₪

להזמנות: 052-5665005, 02-6791422, www.roschy.org

התוועדות
התוועדות

הרב חיים שלום דייטש

כמה פשוט נכנה קרוב

אם אתה מרגיש מדי מורכב, כדאי שתתקרב למצב מצה < לרבי לא היה אכפת ללמוד קיצור שולחן ערוך רק כדי שהחברותא לא יסתובב ברחובות ניו יורק > רבי ניסן, החייל המתוק, היה דרוך למשימה כל הזמן, גם כששכב לישון < האדמו"ר הציע במאפייה עסקת חליפין שהיהודי הפשוט לא היה יכול לסרב לה > ואם אתה שואל 'טוב, מה יש לעשות עכשיו', יש מצב שעוד לא התחלת לעבוד את ה' התוועדות חג הפסח עם הרב חיים שלום דייטש

שהוא פשוט יותר, הוא מסתדר עם כולם. אין לו הגבלות וסיבוכים - הוא יכול לדבר עם האדם הכי גדול, ובאותה מידה להתעסק עם האדם הכי קטן. אדם כזה הוא מרומם באמת, ויש לו קרבה לקב"ה. ככל שהוא מרומם, הוא גם בעל פשיטות גדולה יותר.

שמעתי פעם סיפור לא מוכר על הרבי, מבעל המעשה עצמו. היהודי שסיפר את הסיפור הוא אדם פשוט מאוד, שהיה חי בארה"ב. בשנותיו האחרונות הוא היה מגיע הרבה לארץ, ואפילו קנה כאן דירה. כשהכרתי אותו, הוא היה גומל חסדים גדול שדאג להרבה מאוד נזקקים. כשהוא היה בחור צעיר, הוא היה בודד לגמרי, ללא משפחה. אתם יכולים לתאר לעצמכם להיכן בחור בודד בארה"ב מסוגל להתגלגל. יצר הרע, לא היה חסר שם. מי ששמר עליו וממש אימץ אותו, היה הרבי שאז עוד היה לפני קבלת הנשיאות של חב"ד. כדי שהבחור הזה לא יסתובב בלילות ברחובות ניו-יורק, הרבי קבע אתו חברותא. הוא היה יושב עם היהודי הזה ללמוד קיצור שולחן ערוך, ואולי עוד ספרים פשוטים יותר - כי היהודי לא היה שייך להרבה יותר מזה. עיקר הדאגה של הרבי הייתה, שהוא לא יצא לרחובות. לרבי הייתה פשיטות אמיתית. הוא לא היה צריך דווקא ללמוד

אתם יודעים, כל דבר שנעשה מורכב הוא יורד מדריגה. ככל שהדבר גבוה יותר, כך הוא פשוט יותר. דבר פשוט לגמרי, הוא ממש קרוב לקב"ה. לכן הגאולה של עם ישראל, ההתקרבות לקב"ה, היא יציאה מתחת שפלות מצרים - שפלות ברוחניות ובגשמיות - ומשם באה התרוממות גדולה אל הפשיטות. הם יצאו ממורכבות אל הפשיטות.

המצה שאנחנו אוכלים נקראת בוהר "מאכל האמונה", והמהר"ל אומר שעניינה של המצה הוא פשיטות.

כדי להמחיש את העניין הזה, ניקח משל מיחסים בין בני אדם. ישנם אנשים מורכבים מאוד - הם מסכימים ללמוד רק בספר מסוים, בזמן ובמקום מסוים, עם החברותא שהם רגילים אליו, ועם עוד ועוד תנאים. בגלל שהם בעלי מורכבות, כל דבר מגביל אותם ומפריע להם. גם בעברית המדוברת כיום, כששואלים על אדם כזה מה קורה איתו, התשובה נאמרת בחוסר נוחות: "נו תראה, הבן אדם הזה הוא באמת מורכב..." בדרך כלל הכוונה היא לתאר אדם במצב בעייתי - "הוא מורכב". האמת היא כזאת לא רק מצד השפה. מצד האמת - האדם הזה מורכב מכל מיני רגישויות, לכיסא מתאים, וגמרא כמו שהוא אוהב, וכמובן רק עם כוס קפה ליד הספר. כך הוא מתנהל - רק עם זה ורק עם זה, וככל שיש לו יותר הגבלות באישיות שלו, הוא למעשה יותר מורכב. לעומתו, אדם פשוט, ככל

רמב"ם עמוק עם פלפולים, או דווקא את הסדר שלו. אם צריך לעזור ליהודי שלא יגיע לרחוב, הוא מתאים את עצמו למשימה.

כשהיהודי סיפר מה שהיה אז, הוא הרגיש לא נעים ואמר שהוא היה מנסה לעצבן את הרבי, לקפוץ כל פעם לנושאים אחרים, והיה הופך לו את הדפים. בכל אופן, בסופו של דבר, היהודי התחתן והקים משפחה לתפארת. יש לו בנים ובני בנים, ואחד מהם בא ללמוד כאן בארץ, בישיבת 'תורת אמת'. גם הוא עצמו היה גומל חסד ברמה גבוהה, הוא ממש הקריב את עצמו בשביל לעזור ליהודים אחרים. ברוך ה', מישהו שידע קצת על הקשר לו עם הרבי, הצליח לדובב אותו וסיפור מה הרבי עשה בזמנים לפני הנשיאות.

זאת דוגמה לפשיטות של המצה, שעליה מדבר המהר"ל. המצה מסמלת פשיטות כי לא שמים בה שום דבר, חוץ מקמח ומים. אם אנחנו רוצים לצאת ממצרים בפסח, צריך להחליט להיות פחות מורכבים. יותר פשוטים, וממילא, יותר קרובים לה', וגם למי שאנחנו באמת. להיות נכונים להתחבר לכל מיני אפשרויות שהקב"ה מזמן לנו.

כשאדמו"ר הזקן מדבר על עניין המצה, הוא מדגיש עוד יותר את דרך העבודה שלומדים מהפשיטות שלה. בהגדה של פסח אומרים שהמצה היא 'על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ, עד שנגלה עליהם מלך המלכים הקדוש ברוך הוא וגאלם'. "מלך מלכי המלכים" היא מדרגה נעלית מאוד. הכוונה הפשוטה היא שהקב"ה מלך מעל המלכים שבעולם הזה. על פי סוד, הכוונה היא למדרגה של מלך, שהיא מעל מלכות ה' בכל העולמות. בכל עולם ישנם מלאכים ממונים, שהם בבחינת מלכים. "באשרי" אנחנו אומרים: "מלכותך מלכות כל העולמים", ישנה מדרגה של "מלכות כל העולמים", שהיא קשורה ושייכת לעולמות שיש בהם צמצום. מעליה, יש מדרגה שנקראת בחסידות 'רוממות עצמית'. מלך מלכי המלכים פירושו, התגלות של מלכות עליונה מאוד, למעלה מהמלכות של העולמות - גם העליונים ביותר. ובשביל הגילוי המיוחד הזה, צריכים לאכול מצה. המצה היא הכלי שעל ידו הגילוי יתקבל אצלנו. כמו שילד קטן מקבל דעת להכיר את הוריו הגשמיים כאשר הוא מתחיל לאכול דגן, ככה המצה, שהיא דגן רוחני, היא ההתחלה של ההכרה באלוקות, לקרוא לקב"ה אבינו. מובן שלא מדובר על ידע סתם, אלא על הכרה עמוקה ופנימית של האלוקות.

עבודת הפשיטות שזוכים לה בזכות המצה, קשורה לענווה. למצה אין גובה, וגם אין לה טעם. כל היכולת של החימוץ והתפיחה מגיעה מישות. דברים ששייכים לקדושה, לא יכולים לתפוח. העבודה לעבור מגאווה לענווה, היא לא חלק נוסף על הקדושה, אלא היא חלק בלתי נפרד מהקדושה. אדם שמנופח מישות, הוא חי בסתירה לקדושה. ככל שיהודי יותר בביטול, הוא שייך יותר לקדושה. ביחס ליינ אמרו חז"ל, שפעולת ההחמצה תלויה בבעל הבית. כשבעל הבית לא בסדר, היין שלו מחמיץ. אם הוא כן בסדר, גם אם הוא לא עושה שום דבר

לשמור על היין, היין מחזיק מעמד. אמנם חז"ל דיברו על חומץ, אבל הרעיון הזה בהחלט שייך גם לחמץ.

גם מהחיפזון של הכנת המצה, שהוא זכר לחיפזון של היציאה ממצרים, יש לימוד לעבודת ה'. בעניין של הקשר בין המצה למחירות היציאה, יש בעיה גדולה, שכבר הרמב"ם מעלה אותה. איך אפשר לומר שהמצה שלנו, שאנחנו אוכלים אותה לפני חצות הלילה, היא זכר למצות של רגע היציאה ממצרים? הרי התורה אומרת שאת קרבן הפסח, שנאכל עד חצות, היה צריך לאכול עם מצה ומרור? תחילת הגאולה במכה בכורות הייתה בחצות - 'ויְהִי פְחָצֵי הַלַּיְלָה', ואסור היה לצאת מהבית עד הבוקר, וממילא היציאה עצמה הייתה בבוקר. כך שלא מובן איך המצה שנאכלת עוד לפני חצות, היא על שום שלא הספיק הבצק של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם הקב"ה וגאלם!

אדמו"ר הזקן מסביר על פי הוזהר, שיש שתי מדרגות של מצה - אחת לפני חצות והשנייה אחרי חצות. המצה של לפני חצות הלילה עשויה מבצק שעלול להפוך לחמץ, ויש צורך לעבוד כל הזמן עם הבצק שלא יתפח. בעבודת ה' ישנה מדרגה כזו שבלי שמירה ובלי עבודה מתמדת, האדם עלול ליפול. לעומת זאת, המצה שלאחר חצות מבטאת מתנה מלמעלה - הבצק לא הספיק להחמיץ, עד שנגלה מלך מלכי המלכים וגואל אותנו.

יש כאן מסר גדול לעבודת ה' ביום יום. אנשים שואלים מפעם לפעם - "אני לא יודע מה לעשות בעבודת ה'!" הרעיון הוא, שלא משנה מה עושים, העיקר הוא לעבוד. אם אתה בעבודה, אז אתה שייך למצה. אם יהודי מתחיל לומר 'אולי נעשה תוכניות', ו'נראה אחר כך' או 'עוד מעט' - כך מתחיל החימוץ. לפי ההלכה, צריך שהבצק לא יישאר אפילו רגע אחד בלי עבודה. כך צריך גם בעבודת ה', להיות כל הזמן בפעולה.

אולי שמעתם פעם על חסיד גדול שהיה בדור הקודם, בשם ר' ניסן נמנוב. הוא היה חי בצרפת, אבל בסוף ימיו היה בירושלים. אצלו בלטה מאוד הדריכות לעבודת ה', ממש כמו חייל במליון משימה. הרבי הריי"צ כינה אותו: "זיסער סאלדאט", כלומר - חייל מתוק. מספרים עליו, שאפילו כשהוא היה נשכב לישון במיטה, הוא שכב כעבד לפני אדונו, מלא יראה גדולה, עד שהיה נרדם. הנקודה המעניינת היא, שהיו חסידים בעלי מדרגה יותר גדולים ממנו - בהשגות, ואפילו בהשכלות ששייכות לעבודת הלב ותפילה. בכל זאת, כל בעלי המדרגות הללו התבטלו כלפיו. כולם ראו עליו את המהות של עבד לפני אדונו. למשל, המשפיע ר' שלמה חיים קסלמן, היה בעל 'עבודה' בתפילה, ממש לעילא ולעילא. ר' ניסן גם היה צעיר ממנו ביד. ר' שלמה חיים עוד היה אצל הרבי הרש"ב, ור' ניסן לא. למרות זה, כשהוא היה יושב עם ר' ניסן בהתוועדות, הוא לא היה מדבר. העבודה הזאת של עבד נאמן לקב"ה, להיות בבחינת מצה שעובדים עליה ללא הפסקה, הייתה חזקה אצלו מאוד.

אחרי המצה הראשונה שצריכה שמירה, מגיעה הבחינה של המצה כמתנה מלמעלה. אפשר להבהיר את הנקודה הזאת בעזרת סיפור ידוע.

היה רבי אחד שטרח מאוד באפיית מצות, שיצאו בכשרות מהודרת. תוך כדי עבודה, הוא שמע יהודי פשוט, שבא גם הוא לאפות מצות, והתפלל תוך כדי אפייה בתחנונים לקב"ה, שלמרות שהוא לא יודע בדיוק איך לשמור הכל כהלכה, ה' יעזור וישמור לו על המצות שיהיו כשרות. כשהרבי שמע את התפילות האלו, הוא ביקש מהיהודי להחליף איתו מצות. למה הוא רצה את המצות של היהודי הפשוט? הוא הבין, שאם הקב"ה נמצא כאן, אז השמירה גדולה יותר מכל מה שהוא יכול לשמור. כשהקב"ה נמצא, אז לא הספיק הבצק להחמיץ.

גילוי השכינה הגדול הזה של ליל פסח, בסופו של דבר מתעלם מן העין. הגילוי הראשון הוא עוצמתי וחזק, מעין שוק חשמלי שמעורר את האדם, אבל אחרי השוק הראשוני מגיע תור העבודה של ספירת העומר, עד שהגיעו למתן תורה. האור הראשון אמנם לא פותר את הבעיות, אבל נותן כוחות לדרך שצריך לעבור בעבודה מסודרת, שממשיכה בעצם לכל החיים.

הנביא מיכה אומר: "כימי צאתך מארץ מצרים ארְאֵנוּ נִפְלְאוֹת", והוזהר הקדוש מדגיש שמדובר על "ימי צאתך", כלומר ימים רבים שבהם יוצאים ממצרים ולא רק יום אחד. הכוונה היא, שבעצם כל הזמן אנחנו יוצאים ממצרים. ברוחניות אף פעם לא משעמם. אין דבר כזה ברוחניות שאדם יאמר: "נו, מה כבר יש לעשות עכשיו?" יהודי שאומר משפט כזה, אפילו לא התחיל בעבודה רוחנית אמיתית.

אצל הרבי ראו את העניין הזה באופן מוחשי. לא הייתה אצלו מנוחה לרגע אחד. הוא תמיד עמד בתנועה להתקדם ולצאת מעוד מיצר. כשהיו מגיעים אליו אנשים ומספרים על איוז פעולה טובה שהם פעלו, הרבי שינה ממנהג העולם לתת קומפלימנטים. יש סרטון שבו רואים יהודי שמספר לרבי על כך שהוא נתן מיליון דולר לצדקה, והרבי עונה לו שבשנה הבאה ייתן יותר... היהודי נשאר עוד רגע ככה קצת בהלם, אז הרבי ממשיך ואומר לו: "מה חשבת, שאני אסתפק במה שאתה נותן?" הוא התפלא איך היהודי בכלל העלה ברעתו לחשוב ככה. הרבי היה בלי הגבלות, ולכן גם לא הייתה אצלו מנוחה.

היו חסידים שלא יכלו לבלוע את הדרישה הזו. היה פעם איזה שליח שהקים ממש אימפריה, ופעם כשישבנו בהתוועדות הוא כביכול 'התלונן' שהרבי אף פעם לא מרוצה ממנו מספיק... מניסיון אישי אני יכול לספר, שכאשר כתבנו דו"ח על מה שנעשה בכולל 'צמח-צדק', לא קיבלנו בשנה הראשונה תשובה, אבל יותר מאוחר, כשהייתי אצל הרבי, רק 'קיבלתי על הראש'. הרבי אמר שאמנם האברכים באים בזמן, אבל יש חיסרון כאן ובעיה שם וכו'. אגב, בסוף התגלה שהרבי שלח את הדו"ח שלנו לכולל אחר, והוכיח אותם למה הם לא עומדים ברמת הלימודים שלנו! ושני הדברים - התוכחה לנו והעידוד להם - לא סותרים זה לזה.

בכל אופן, כשיש יציאת מצרים אמיתית, יוצאים מהמיצרים כולם, גם מהמיצרים ששייכים לרוחניות וקדושה. לחיים, לחיים ולברכה!

יש לך שאלה בעבודת ה' ? סמס ל-
054-4530951

1,200 שאלות ותשובות
של הרב יהושע מחכות לכם
באתר 'קרוב אליך'

נפשי
בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

מה המשמעות של להרגיש בן חורין בפסח?

התשובה הפשוטה היא שנצטוונו לחוות את יציאת מצרים לא כדבר היסטורי שקרה בעבר אלא כהתרחשות ממשית עכשווית, "חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים". וסיבת הדבר מפורשת בהגדה, שאילולי יצאנו ממצרים הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה. כלומר היותנו בני חורין היום, חיים בארץ ישראל, בשפע גדול ועצמאות פרטית ומדינית גבוהה, הכול הוא מפני יציאת מצרים.

אך במובן עמוק יותר דרשו רבותינו שמצרים, מלשון מיצר, מבטאת את כל השעבודים של מיצרי העולם הזה. ואף על פי שבחינוניות נראה שגם אנחנו משועבדים לכל ענייני העולם הזה, על כך כבר אומרת הרעיה בשיר השירים "אל תראוני שאני שחרחרת, ששזפנתי השמש", שהמראה החיצוני של השיעבוד אינו מבטא את אמיתות נשמתם של ישראל. ועל ידי יציאת מצרים עצמיותם של ישראל שייכת לדבקות בה', והאמת הפנימית שלנו מתגלה באור עצום ובתוקף גדול שאנו הולכים אחרי ה' יתברך, "ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת".

אם יציאת מצרים היא אם כל הגאולות, למה בחול המועד אומרים רק חצי הלל ולא הלל שלם?

הטעם העיקרי שמופיע בהלכה הוא שהלל שלם נאמר בכל אחד מימי הסוכות מפני שמביאים בכל יום קורבן אחר ועל כן הוא כעין מועד אחר, מה שאין כן בפסח שהקורבן הוא אחיד לכל ימי החג. ועוד טעם נאמר, מפני שבשביעי של פסח נמנעים מלומר הלל שלם בשעה שמעשי ידיו של הקב"ה טבעו בים, ושלא יהיה חול המועד יתר על יום טוב. ואף על פי כן, אולי יש לקשר את הדבר עם כך שפסח הוא תמצית כל הגאולות. מפני שטועמים בו את הגאולה השלמה ביתר שאת, כמו שאנו מאריכים בפיוטים שלאחר "נרצה", כגון "קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה". וממילא הוא כבר נוגע עד לזמן שלמעלה מהשינויים, ועל כן קורבנותיו אינם מחולקים, ונוגע גם לזמן שהשם יהפוך כל העמים לקרוא שפה ברורה בשם ה', וכבר לא נדקק ליציאה ממצרים וניצחון על משעבדים. וכל זה בדרך אפשר.

איך זה יכול להיות ששני אנשים יושבים באותו שולחן ואחד יכול לאכול קטניות והשני לא?

עם ישראל יצא לגלות ארוכה, שבה נפרדו דרכיו לכל ארבע קצוות תבל, והדבר ידוע שהפיזור גרם גם חילוק בהלכות ובמנהגים בהקשרים רבים מאוד. אומנם התורה תורה אחת היא, ואין מי שסובר ששבת היא ביום שלישי ושיום הכיפורים חל בשבת, כמו שהשאלה מניחה שכולם יושבים לליל הסדר באותו לילה ושהחמץ אסור בו.

אבל בעיקר בעניינים שנוספו כגזרות בשנים מאוחרות, שחלקן היה תלוי בתנאי חיים במקומות השונים, קביעת ההלכה נחלקה בין הגלויות. ובוודאי אלו ואלו דברי אלוקים חיים באהבה גדולה. וכמו שמצינו בכית שמאי ובבית הלל, שלמרות מחלוקות חריפות באיסור והיתר בענייני נישואין לא נמנעו מלהתחתן אלו באלו. יש החושבים בטעות שמפני "ואהבת לרעך כמוך" הם ויתרו על דעתם, אך אין הדבר כך. אלא מפני אהבתם וידיעתם את חילוקי הדעות, הודיעו זה לזה את המצב לאשורו כדי שכל אחד יוכל לנהוג כשיטתו. ואם הדברים אמורים בהלכות חתנות החמורות, בוודאי שהם נכונים גם במחלוקת מנהגים.

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה | לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 | info@qarov.org | קרוב אליך | לפרסום: 052-525-4051

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

ערב חיזוק ומופע השנה לנשים בחוה"מ פסח

מחסני
השומר

האומנית
רית גבאי
סיפור אישי ומרגש
ממלכת הילדים למלך העולם

הרבנית
חגית שירה

הזמרת
אסתר כליפא

מופע רקדניות
אומנותי בשילוב
לייזר מרהיב

הזמרת
יפוש & ברכה
הזמרת
ציפורה איבגי

במופע משותף וסוחף!

'המלאך'

שר התורה בצילומים נדירים
ממסעות חייו

הקרנת
בכורה
בלעדית

אורות הגאולה

הרב יצחק פנגר • הרה"ג זמיר כהן • הרב שניר גואטה

מפתחות לחיים באמונה ובטחון ושלוש בית

רכישת כרטיסים

באתר הידברות / טיק צ'אק / גלאטיקט

להרשמה שלחו הודעת ווצאפ או חייגו:
073-3333-130

הכניסה
מגיל 18+

בנייני האומה ירושלים

י"ט ניסן 20.4.22

רחוב שדרות שז"ר 1 פתיחת שערים 19:30

יום רביעי // ד' חוה"מ פסח